

Inauguracja roku akademickiego

Po raz trzydziesty dziewiąty w murach auli im. prof. **Oswalda Matei** rozległo się radosne Gaudeamus, wieszczące początek nowego roku akademickiego. Jak co roku ceremonia rozpoczęła się od wprowadzenia orszaku szacownych senatorów i sztandaru uczelni przez halabardników, a rektor uczelni, prof. **Piotr Wach** był gospodarzem uroczystości. Gośćmi tegorocznej inauguracji byli m.in. wojewoda opolski **Elżbieta Rutkowska**, licznie reprezentowany był urząd marszałkowski z marszałkiem województwa opolskiego **Grzegorzem Kubatem** na czele, diecezję opolską reprezentował biskup pomocniczy, prof. **Jan Kopiec**. Spośród parlamentarzystów ziemi opolskiej zaproszeni przyjęli: eurodeputowany dr **Stanisław Jałowiecki**, poseł **Tadeusz Jarmuziewicz**, **Helmut Paździor** i **Jerzy Czerwiński**. Przedstawicielami opolskiego ratusza byli wiceprezydent **Stanisław Ciepły** i przewodniczący Rady Miasta **Ryszard Ciecierski**, obecny był również starosta opolski **Henryk Lakwa**. Środowisko akademickie reprezentowane było w osobach prof. **Adama Latały**, prorektora Uniwersytetu Opolskiego, prof. **Mariana Duczmala** – rektora Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu, prof. **Ryszarda Knosali** – rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie, prof. **Janusza Kubickiego** – prorektora Państwowej Wyższej Medycznej Szkoły Zawodowej w Opolu. Dr n. med. **Zbigniew Kuziora**, prorektor był przedstawicielem Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Brzegu, a prof. **Wanda Laszczak**, dziekan Wydziału Zamiejscowego Wyższej Szkoły im. Bogdana Jańskiego w Opolu.

Liczną reprezentację miało środowisko opolskiego przemysłu, banków i urzędów państwowych, nie zabrakło przedstawicieli służb mundurowych i szkół średnich Opola i Opolszczyzny.

Nieodłącznym elementem inauguracyjnego ceremoniału jest przemówienie rektora, po którym głos zabierają goście. W tym roku z okolicznościowym adresem wystąpili pani wojewoda Elżbieta Rutkowska, marszałek województwa Grzegorz Kubat. Wystąpienie dr. S. Jałowieckiego miało osobisty wydźwięk, a eurodeputowany zakończył życzenia złożeniem oferty dla kilkunastu młodych ludzi gotowych podjąć trud stażu

w Brukseli, co ze zrozumiałych względów wzbudziło zainteresowanie obecnej na sali młodzieży. Wystąpienie biskupa Jana Kopca nacechowane było apostołską troską i dobrym słowem kierowanym do rzesz młodych ludzi, którzy kiedyś mają zająć nasze miejsca.

Swoistą wymowę miało wystąpienie prorektora Politechniki Śląskiej, od której opolska uczelnia techniczna wywodzi swoje korzenie, i te rodzinne niemal powiązania akcentował mówca szczególnie w jubileuszu 60-lecia, który świętuje Politechnika w Gliwicach.

Prorektor ds. nauki prof. **Jerzy Skubis** odczytał zebrany kilka listów gratulacyjnych, które nadeszły na adres rektora z okazji rozpoczynającego się roku akademickiego. Po wysłuchaniu i odczytaniu gratulacji nastąpił najważniejszy moment uroczystości, czyli immatrykulacja nowo przyjętych studentów, której przewodził prorektor ds. studenckich prof. **Stanisław Witczak**. Przedstawiciele wszystkich kierunków studiów złożyli ślubowanie, a rektor Wach dotknięciem berła znaczył przyjęcie do grona żaków. W imieniu Samorządu Studenckiego wystąpił z życzeniami dla wszystkich studentów i pracowników przewodniczący **Przemysław Skórski**.

Uroczystość inauguracyjna jest także okazją do wręczenia pracownikom uczelni odznaczeń i medali w uznaniu osiągnięć w działalności naukowo-dydaktycznej, wychowawczej i organizacyjnej, a studentom specjalnych stypendiów. Pełny wykaz nagrodzonych pracowników i studentów Politechniki Opolskiej prezentujemy na str. 7 i 8.

Kiedy ucichły ostatnie tony studenckiej pieśni Gaudeamus pozostał jeszcze jeden tradycyjny punkt scenariusza, wykład inauguracyjny. Tym razem wygłosił go prof. **Marek Tukiendorf**, kierownik Zakładu Techniki Rolniczej i Leśnej Wydziału Mechanicznego, a temat wykładu dotyczył magazynowania, konserwacji i transportu technologicznego zbóż na przykładzie wybranego elewatora Polskich Zakładów Zbożowych.

Oprawę artystyczną wykonał chór PSM w Opolu pod dyktando **Ludmiły Wociał-Zawadzkiej**.

kd

Przemówienie Rektora Politechniki Opolskiej prof. Piotra Wacha

Dostojni Goście, Młodzieży akademicka, Szanowni zebrani

Dzisiejsza uroczystość inauguracyjna jest szczególną okazją do podsumowania rezultatów pracy uczelni w roku akademickim 2003/2004 i nakreślenia zadań i perspektyw na rok akademicki 2004/2005, który dziś uroczystie rozpoczynamy. Dla ścisłości warto wspomnieć, że wymieniane tu dane liczbowe i informacje nie mają charakteru jednorodnego, jako że część z nich odnosi się do roku akademickiego, który rozpoczyna się zawsze w dniu 1 października, inne zaś odnoszą się do roku w ujęciu kalendarzowym, co wynika z wymaganej sprawozdawczości dla Głównego Urzędu Statystycznego. Tak czy inaczej kończący się rok akademicki był dla Politechniki Opolskiej znaczący i w wielu aspektach można go nazwać nawet przełomowym, a fakty świadczące o rozwoju i postępie w naszej Uczelni wyraźnie przeważają nad trudnościami i niepowodzeniami, których niestety też nie brakuje.

Inaczej niż zwykle sprawozdanie to pragnę zacząć od zagadnień związanych z nauką i rozwojem kadry, a nie od spraw studiów i studentów, co zwykle przy okazji inauguracji roku akademickiego występowało na pierwszym planie.

Głównym powodem jest uzyskanie w ubiegłym miesiącu przez Wydział Elektrotechniki i Automatyki uprawnień do habilitowania w dyscyplinie elektrotechnika. Fakt ten stanowi przełom w rozwoju naukowym na Politechnice Opolskiej zarówno pod względem prestiżu, pozwalając Uczelni na nadawanie doktoratów honorowych, jak i na budowanie kadry profesorskiej we własnym zakresie i prowadzenie studiów doktorskich zgodnie z własnym programem badawczym i organizacyjnym. W ślady Wydziału Elektrotechniki i Automatyki wstępuje także Wydział Mechaniczny, który już wystąpił do Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułu z dobrze umotywowanym wnioskiem o nadanie uprawnień habilitacyjnych.

Wymienione fakty są rezultatem dość intensywnego rozwoju naukowego i kadrowego Politechniki w ostatnich kilku latach, który w ubiegającym roku akademickim charakteryzują następujące liczby: 26 uzyskanych przez pracowników stopni doktora nauk, w tym w 22 przypadkach stopień naukowy został nadany przez Politechnikę Opolską, 5 osób uzyskało stopień doktora habilitowanego (w dwóch przypadkach czekają one jeszcze na zatwierdzenie), a 6 osób tytuł naukowy profesora.

Liczba publikacji naukowych pracowników naszej Uczelni wyniosła około 800 pozycji, z czego 40 należy do najbardziej cenionej kategorii prac publikowanych w czasopiśmie z listy filadelfijskiej, a około 200 prac w czasopiśmie zagranicznych i materiałach konferencji zagranicznych. Zespoły badawcze na naszej Politechnice prowadziły w tym czasie także prace wynikające

z 19 grantów badawczych KBN oraz 3 grantów europejskich wykonywanych w ramach V programu ramowego UE. Te i inne nie omawiane tutaj rezultaty badawcze pozwalają na umocnienie pozycji naukowej Politechniki Opolskiej w skali krajowej i międzynarodowej i pozwalają mieć nadzieje na spełnienie strategicznego celu Uczelni w zakresie uprawnień akademickich, jakim jest uzyskanie do 2010 roku 7 uprawnień w zakresie doktoryzowania i 3 uprawnień do habilitowania przez wydziały naszej Uczelni.

Omawiając zagadnienia naukowe nie sposób nie wspomnieć tu przebiegu i rezultatów II Opolskiego Festiwalu Nauki, który miał miejsce w dniach 17-19 września i który pomimo swego popularnego i popularyzatorskiego charakteru miał duże znaczenia dla regionu, miasta Opola i uczelni uczestniczących w jego przygotowaniach i realizacji. W tym roku organizatorem Festiwalu był Uniwersytet Opolski i Politechnika Opolska, przy czym zgodnie z naszą umową z Uniwersytetem Politechnika była organizatorem wiodącym i odpowiedzialnym za całe przedsięwzięcie. W festiwalowych prezentacjach udział brały także pozostałe państwowe uczelnie Opolszczyzny, a mianowicie Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa z Nysy i Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa w Opolu. Sprawdziła się skorygowana formuła Festiwalu: piątek dzień otwartych laboratoriów i prezentacji w murach naszych uczelni – tu uczestnictwo szacujemy na ponad 4 tysiące młodzieży przybywającej z całego naszego regionu. Sobota była dniem 4 dyskusji panelowych – po dwie w aulach Uniwersytetu i Politechniki, które cieszyły się wielką frekwencją i zainteresowaniem publiczności i dotyczyły bardzo aktualnych i istotnych zagadnień współczesności. Natomiast niedziela, przy bardzo sprzyjającej pogodzie, była dniem pikniku naukowego na błoniach przy gmachu głównym Politechniki. Przez 40 namiotów z pomysłowymi prezentacjami i pokazami, przed estradą i arenami pokazów i zawodów sportowych przewinęło się blisko 5 tysięcy ludzi, w tym dużo dzieci i młodzieży, z zainteresowaniem korzystając z bogatej

oferty połączonych sił naszych uczelni. Warto choćby wspomnieć, że tylko na torze ćwiczeń sprawnościowych dla dzieci, który w formie sprawdzianu przygotował Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii wzięło udział około 700 uczestników, gdyż tyle wydano certyfikatów. W tym miejscu czuję się w obowiązku złożyć podziękowanie pracownikom uczelni Opola i Nysy, którzy zaangażowali się w przygotowanie około 300 poszczególnych punktów programu Festiwalu, a szczególnie prorektorowi Politechniki Prof. Jerzemu Skubisowi, głównemu organizatorowi i Pani Dr Aleksandrze Żurawskiej, koordynatorowi festiwalu.

W ubiegłym roku akademickim nastąpiły też bardzo istotne dla rozwoju Uczelni fakty w zakresie działalności inwestycyjnej i przebudowy infrastruktury. Po ostatniej umowie kompensacyjnej z Uniwersytetem Opolskim Politechnika uzyskała aktem notarialnym całość zespołu budynków koszarowych po jednostce wojskowej przy ulicy Prószkowskiej, jako darowiznę miasta Opola na budowę II kampusu Politechniki, za co raz jeszcze Prezydentowi Miasta, Radzie Miasta Opola wraz z jej Przewodniczącym bardzo gorąco dziękujemy. Ten uregulowany status własnościowy wraz z jasnym celem rozwojowym, pozwolił na intensywne prace nad wnioskiem dotyczącym budowy II kampusu na bazie uzyskanych nieruchomości do ZPRR-u i pierwszy etap tego zadania – budowa hali sportowej wraz z zapleczem dla Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii – uzyskała kwalifikację komitetu sterującego do finansowania w ramach priorytetu 1.3 tego programu. Jest to duże, bo warte ponad 14 mln zł zadanie, istotne dla prawidłowego funkcjonowania i rozwoju Uczelni, rozpoczynające wieloetapowy i długi proces unowocześniania i konsolidacji bazy dydaktycznej Politechniki Opolskiej w dwóch kampusach – przy ulicach Mikołajczyka i Prószkowskiej w Opolu.

Na zakończenie tej sekwencji warto podkreślić bardzo dobrą i rozwijającą się współpracę Uczelni z Samorządem i Zarządem Województwa Opolskiego, która objawia się między innymi w dwóch podpisanych i realizowanych umowach szczegółowych z Wydziałem Zarządzania i Inżynierii Produkcji i Wydziałem Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii w zakresie działań o zasięgu regionalnym i praktyk studenckich. Za te działania, zaangażowanie i rozwijającą się współpracę chcę wyrazić Panu Marszałkowi i Jego współpracownikom podziękowanie w imieniu Uczelni.

Szanowni Państwo, w zakończonym roku akademickim 2003/2004 Politechnika Opolska kształciła ponad 12 tysięcy studentów, w tym ponad 7.5 tysiąca na studiach dziennych i około 100 doktorantów. Oferta nasza obejmuje 15 kierunków studiów, przy czym w roku akademickim 2003/04 nowym kierunkiem była 'turystyka i rekreacja', a w obecnie otwieranym roku akademickim pierwszy nabór kandydatów został dokonany na kierunek 'europeistyka'. Oba te kierunki prowadzone na poziomie licencjackim cieszą się ogromnym powodzeniem ze strony młodzieży tak, że jedynie część kandydujących mogła zostać przyjęta na studia. Warto tu wspomnieć, że w zakończonym roku akademickim 3 kierunki studiów otrzymały akredytację Komisji KAUT

jako świadectwo wysokiej jakości kształcenia. Szczegółowe informacje na ten temat można znaleźć na stronie internetowej naszej Uczelni.

W rozpoczynającym się roku akademickim na studia przyjęliśmy 3,7 tysiąca nowych studentów, w tym na studia dzienne ponad 2,5 tysiąca osób. Niewielką wybraną reprezentacją tej licznej grupy zobaczą Państwo dzisiaj podczas uroczystej immatrykulacji. Studia na Politechnice cieszą się dużym powodzeniem tak, że nie organizujemy dodatkowych terminów naboru poza podstawowym czerwcowo-lipcowym. Oczywiście nie wszystkie kierunki studiów cieszą się jednakowym powodzeniem, ale cieszy nas renesans zainteresowania klasycznymi kierunkami inżynierskimi, czego dobrym przykładem jest rosnąca liczba kandydatów na kierunek 'mechanika i budowa maszyn'. Motywem są tu niewątpliwie dobre szanse zatrudnieniowe absolwentów, jako że zapotrzebowanie na nich rośnie stopniowo w kraju i za granicą.

Coraz bardziej istotną rolę w funkcjonowaniu Uczelni i atrakcyjności naszej oferty ma międzynarodowa wymiana studentów i kadry nauczającej w ramach programu europejskiego Socrates-Erasmus. Politechnika Opolska posiada obecnie 25 partnerów, z którymi podpisała umowy o wymianie akademickiej i realizuje te umowy w stale rosnącym wymiarze. Są to nasi tradycyjni partnerzy z Niemiec, Francji, Szkocji, Włoch, a ostatnio doszły do tej listy uczelnie z Finlandii, Danii, Hiszpanii i Portugalii. W roku akademickim 2003/2004 wymiana ta objęła około 70 osób po stronie wyjazdów i kilkanaście osób po stronie przyjazdów do Opola. W tym roku akademickim liczby te przekroczą odpowiednio 100 osób po stronie wyjazdów i 30 po stronie przyjazdów. Wymianie tej sprzyja wsparcie finansowe UE w postaci stypendiów, ale także coraz szerzej stosowany u nas system punktowej wyceny zajęć dydaktycznych (tzw. ECTS), który służy nie tylko przy wymianie międzynarodowej studentów, ale także uelastycznieniu toku studiów na miejscu w Politechnice. Nowy regulamin studiów wchodzący teraz w życie bazuje całkowicie na zaliczaniu elementów i etapów studiowania przy pomocy punktów kredytowych odpowiadających europejskiemu systemowi ECTS, stanowiąc zasadniczy krok w nowoczesnej i elastycznej organizacji studiowania na Politechnice. Pozostaje nam jednak ważne zadanie do zrealizowania z zakresu umiędzynarodowienia studiowania u nas, a mianowicie istotne poszerzenie oferty wykładów prowadzonych w głównych językach europejskich, a szczególnie w języku angielskim.

Z innych wartych wspomnienia faktów świadczących o postępie i rozwoju mających miejsce w naszej Uczelni chcę wymienić:

- zorganizowanie Międzynarodowej Szkoły Letniej przez Wydział Budownictwa w ramach Centrum Doskonałości CESTI. Szersze omówienie rezultatów pracy tego Centrum znajduje się we wrześniowym numerze Wiadomości Uczelnianych.

- Rozwój i aktywizację studenckich kół naukowych. Na przykład działające przy Wydziale Elektrotechniki i Automatyki koło Eledyn zorganizowało tygodniowe międzynarodowe warsztaty naukowo-techniczne

z udziałem profesorów i studentów z Niemiec, Danii i Polski.

- Reaktywację i intensywną działalność Studenckiego Studia Radiowego Emitter, które wspomagało nas także przy obsłudze Festiwalu Nauki.

Naszycowana sytuacja rozwoju badań naukowych, oferty studiów zainteresowania młodzieży robi zapewne korzystne wrażenie i nastroja optymistycznie. Co zatem stanowi bariery rozwojowe i obniża jakość rezultatów naszej pracy, co stanowi zagrożenie na przyszłość? Od kilku lat jest to sytuacja zbyt słabego finansowania uczelni z budżetu państwa i zredukowanych nakładów na naukę. Nie można zaprzeczyć, że przez ostatnie trzy lata pracownicy uczelni, a szczególnie pracownicy ze stopniami naukowymi otrzymywali podwyżki wynagrodzeń zapisane w ustawie budżetowej państwa. Poprawiły one nominalnie i faktycznie sytuację finansową pracowników szkolnictwa wyższego, a w tym roku państwo skierowało wyraźnie większe środki na stypendia studenckie, obejmując nimi studentów wszystkich sektorów i rodzajów studiów. Jednak odbyły się one w dużej mierze kosztem redukcji części dotacji na wydatki rzeczowe szkół wyższych i finansowanie nauki w Polsce. W rezultacie funkcjonowanie szkół wyższych, w tym naszej Uczelni odbywa się w pogarszających się warunkach wyposażenia laboratoryjnego i pomocy naukowych i nasz dystans w tym względzie w stosunku do naszych partnerów w UE powiększa się.

Szczególnie groźna jest redukcja nakładów finansowych na badania naukowe w kraju i nie skompensuje ich możliwość uzyskiwania grantów w ramach programów UE, ponieważ zgodnie ze strategią lizbońską są one głównie kierowane na zagadnienia i zespoły badawcze konkurujące z wiodącą rolą Stanów Zjednoczonych i Japonii w nauce.

Dla nas w kraju bardzo zaskakującym i niepokojącym jest fakt, że państwo w skokowy sposób zwiększyło pomoc publiczną dla przedsiębiorstw państwowych, utrzymującą się na przestrzeni wielu lat na poziomie 10-12 mld zł do ponad 24 mld zł w ostatnim roku, jednocześnie redukując nakłady na naukę i kulturę. Nauka

polska otrzymuje z budżetu państwa jedynie ułamek tych środków finansowych, jakie są kierowane na pomoc publiczną dla przedsiębiorstw, a lepiej finansowana w dłuższym horyzoncie czasowym mogłaby skutecznie poprawić konkurencyjność przedsiębiorstw i ich utrzymanie się na rynku skuteczniej niż dotacje bezpośrednie i umorzenia płatności. Krytykowany tu kierunek wydatków budżetowych jest zdecydowanie sprzeczny z polityką UE i strategią lizbońską, gdzie horyzont finansowania badań naukowych powinien zmniejszać do 3% PKB, zamiast 0.5% w Polsce, a pomoc publiczna dla przedsiębiorstw ograniczana. Efektem tego jest brak możliwości zatrudniania młodych doktorów, których promujemy sami i którzy zgłaszają się do naszej uczelni także z zewnątrz z doskonałym przygotowaniem, referencjami i niedawno uzyskanym stopniem naukowym, pełni zapału do pracy. Jest tak, pomimo że są bardzo tu potrzebni przy tak dużej liczbie studentów, ogromie zadań dydaktycznych mierzonych liczbą zajęć i potrzebie rozwoju badań naukowych. I jest to nie tylko na naszej uczelni problem dotkliwy, ciążyący nad rozwojem i przyszłością uczelni, który zaprzecza wysiłkom naszych najlepszych absolwentów i doktorantów.

Droga młodzieży, szanowni zebrani, te krytyczne uwagi nie mają na celu zakłócenia uroczystego charakteru dzisiejszego dnia, a jedynie w oględny sposób pokazują trudności, w jakich funkcjonujemy, które pomnożone przez liczbę i znaczenie poszczególnych uczelni i ich potencjału odbijają się już obecnie i będą się odbijały w przyszłości na pozycji Polski i losie jej obywateli w konkurencyjnym świecie.

Mam nadzieję, że pomimo dużych trudności naszego Państwa w redukcji deficytu budżetowego i redukcji wydatków szkolnictwo wyższe i nauka będą jednak postzegane i doceniane jako główne narzędzia rozwoju i podstawowe zadania, za które Państwa odpowiada.

Na tym zdaniu wyrażającym nadzieję, kończę i życzę całej społeczności akademickiej Politechniki Opolskiej, a szczególnie młodzieży i naszym nowym studentom rozwoju, postępów i satysfakcji ze studiów i pracy.

Dziękuję za uwagę.

Wystąpienie przewodniczącego Samorządu Studenckiego Politechniki Opolskiej Przemysław Skórski

Jego Magnificencjo – Panie Rektorze, Wysoki Senacie, Czcigodni Profesorowie, Szanowni Goście, Koleżanki i Koledzy Studenci

W imieniu Samorządu Studenckiego Politechniki Opolskiej jest mi niezmiernie miło powitać w nowym roku akademickim przełożonych naszej uczelni, czcigodne grono naukowców i pedagogów, przybyłych gości oraz was drodzy studenci.

Szczególnie gorąco pragnę przywitać studentów pierwszych lat, którzy już dziś rozpoczynają kolejny, aczkolwiek jedyny i niepowtarzalny etap w swoim życiu.

To właśnie dziś stajecie się pełnoprawnymi członkami społeczności akademickiej, nabywacie nowe przywi-

leje, ale i obowiązki. Uzyskując status studenta odnieśliście bezsprzecznie duży sukces. Na ten sukces, okupiony ciężką nauką pracowali także wasi rodzice i najbliżsi, którzy dziś także dzielą radość i są z was dumni.

Jest mi niezmiernie miło, że wybraliście naszą uczelnię, uczelnię młodą, niemniej jednak mogącą poszczycić się wieloma osiągnięciami zarówno naukowymi, jak i dydaktycznymi.

Wspaniała kadra naukowa, coraz to nowe kierunki studiów, możliwość kształcenia za granicą, wszystko to sprawia, że Politechnika Opolska cieszy się coraz większym zainteresowaniem, zyskując jednocześnie prestiż i uznanie, tak w kraju, jak i za granicą.

Przed wami drodzy studenci lata intensywnego wysiłku, setki godzin spędzonych w twardych uczelnianych ławach, dziesiątki wykładów i ćwiczeń, kolokwium i egzaminów, na pamiątkę których zostaną wam stopy pustych opakowań po kawie i krótkie wpisy w in-

deksach składające się razem na oceny, które uzyskacie na upragnionych dyplomach.

Nie zapominajcie jednak, że samo studiowanie nie tworzy pełni bycia studentem. Bycie studentem to korzystanie z życia studenckiego, młodości i przyjaźni, to czas radości i rozrywki, a nade wszystko czas wielkiej szansy.

Wykorzystajcie tę szansę, nie zniechęcajcie się pierwszymi niepowodzeniami, dążcie wytrwale do wyznaczonego celu, a zapewniam was, że okres studiów stanie się najpiękniejszym okresem waszego życia, czego sam jako student doświadczam do dziś.

Chyląc czoło przed tak licznymi zgromadzonymi władzami uczelni, liczę na dalsze wspieranie działań samorządu studenckiego i współpracę równie owocną jak dotychczasową.

Kończąc życząc całej społeczności naszej uczelni wszelkiej pomyślności w nowym roku akademickim.

Odznaczenia, medale, nagrody

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski został przyznany prof. **Gerardowi Bartodziejowi** z Katedry Elektrowni i Systemów Pomiarowych Wydziału Elektrotechniki i Automatyki (wręczenie odbyło się podczas centralnych uroczystości Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu w Warszawie).

Złoty Krzyż Zasługi przyznano prof. **Bronisławowi Tomczukowi** z Katedry Automatykacji i Diagnostyki Układów Elektromechanicznych Wydziału Elektrotechniki i Automatyki.

Srebrny Krzyż Zasługi przyznano:

prof. **Włodzimierzowi Stanisławskiemu** z Katedry Automatyki, Elektroniki i Informatyki Wydziału Elektrotechniki i Automatyki,

dr inż. **Stefanii Zamorowskiej-Biernacik** z Katedry Inżynierii Środowiska Wydziału Mechanicznego,

inż. **Jerzemu Zajęcowskiemu** z Katedry Materiałoznawstwa i Technologii Bezwiórowych Wydziału Mechanicznego,

mgr **Annie Micek** ze Studium Języków Obcych

Barbarze Przystajko z Oficyny Wydawniczej Działu Wydawnictw i Promocji,

Elżbiecie Ciechocińskiej z Oficyny Wydawniczej Działu Wydawnictw i Promocji,

Medal Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania nadany został:

prof. **Marianowi Łukaniszynowi** z Katedry Automatykacji i Diagnostyki Układów Elektromechanicznych Wydziału Elektrotechniki i Automatyki,

dr inż. **Norbertowi Szmolke** z Katedry Inżynierii Środowiska Wydziału Mechanicznego,

dr. **Ryszardowi Miązkowi** z Katedry Prawa i Administracji Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji,

dr. **Józefowi Szymczakowi** z Zakładu Techniki Instytutu Matematyki, Fizyki i Chemii,

mgr **Grażynie Redlich** ze Studium Języków Obcych.

Nagrodę Rektora Politechniki Opolskiej otrzymali w 2004 r.

Nagrody indywidualne I stopnia

Prof. dr hab. inż. **Włodzimierz Kotowski** (258,00 punktów). Za osiągnięcia naukowe w zakresie działalności publikacyjnej i organizacyjnej (WM).

Prof. dr hab. inż. **Roman Ulbrich** (214,67 punktów). Za osiągnięcia naukowe w zakresie działalności publikacyjnej i organizacyjnej (WM).

Nagrody indywidualne II stopnia

Prof. dr hab. inż. **Ewald Macha** (177,66 punktów). Za osiągnięcia naukowe w zakresie badań nad wieloosiowym zmęczeniem materiałów (WM).

Dr hab. inż. **Stanisław Król**, prof. PO (177,41 punktów). Za osiągnięcia naukowe, a w szczególności za cykl publikacji i referatów dotyczących przemian fazowych i procesów zużycia w metalach i ich stopach oraz za działalność dydaktyczną i organizacyjną (WM).

Prof. dr hab. **Stefania Grzeszczyk** (148,00 punktów). Za osiągnięcia w zakresie działalności naukowo-ba-

dawczej, kształcenia kadry naukowej oraz aktywności zawodowej i organizacyjnej (WB).

Prof. dr hab. **Oleksandr Hachkevych**. (146,83 punktów). Za cykl artykułów i referatów naukowych z zakresu zastosowań matematyki, informatyki i równań fizyki matematycznej (IMFiCh).

Prof. dr hab. inż. **Leon Troniewski** (130,34 punktów). Za cykl publikacji naukowych, kształcenie i rozwój kadry naukowej oraz kierowanie projektami badawczymi (WM).

Mgr **Andrzej Kozdraś** (128,00 punktów). Za cykl publikacji naukowych z dziedziny fizyki ciała stałego (IMFiCh).

Nagrody indywidualne III stopnia

Dr hab. inż. **Tadeusz Łagoda**, prof. PO (97,33 punktów). Za dorobek naukowy w zakresie energetycznych modeli trwałości zmęczeniowej materiałów (WM).

Dr inż. **Tomasz Boczar** (94,33 punktów). Za badania naukowe dotyczące wyładowań niezupełnych występujące w papierowo-olejowych układach izolacyjnych urządzeń elektroenergetycznych mierzonych metodą emisji akustycznej (WEiA).

Prof. dr hab. inż. **Marian Łukaniszyn** (93,93 punktów). Za cykl artykułów naukowych z zakresu modelowania pól w maszynach elektrycznych, kształcenie młodej kadry oraz działalność organizacyjną (WEiA).

Dr hab. **Maksymilian Gajek**, prof. PO (89,00 punktów). W dziedzinie osiągnięć naukowych za działalność wydawniczą (IMFiCh).

Dr hab. **Stanisław Zagórny**, prof. PO (83,00 punktów). W dziedzinie nauk humanistycznych, za osiągnięcia naukowe i kształcenie kadr naukowych (WWFiF).

Dr **Ewa Graczyńska** (67,00 punktów). Za osiągnięcia naukowe z zakresu algebry, logiki oraz zastosowań w teorii języków formalnych i programowania (IMFiCh).

Mgr **Anna Micek** (poza punktacją). Za wzorową działalność dydaktyczną i społeczno-edukacyjną (SJO).

Nagrody indywidualne III stopnia dla młodych pracowników nauki

Dr inż. **Rafał Matwiejczuk**. Za osiągnięcia naukowe w dziedzinie ekonomii, a w szczególności za wyróżnioną rozprawę doktorską pt. Wpływ zarządzania marketingowo-logistycznego na efektywność procesów tworzenia wartości (WZiIP).

Dr inż. **Adam Niesłony**. Za osiągnięcia naukowe w dziedzinie wytrzymałości zmęczeniowej materiałów i konstrukcji, a w szczególności za wyróżnioną rozprawę doktorską pt. Uogólnienie metody spektralnej wyznaczania trwałości zmęczeniowej na zakres wieloosiowych obciążeń losowych (WM).

Dr inż. **Zbigniew Perkowski**. Za osiągnięcia naukowe w zakresie termomechaniki uszkodzeń, a w szczególności za wyróżnioną rozprawę doktorską pt. Termomechanika materiałów kapilarno-porowatych z uszkodzeniami struktury (WM).

Dr inż. **Mariusz Sobol**. Za wyróżnioną rozprawę doktorską pt. Polowo-obwodowa analiza pracy tubo-

wego silnika reluktancyjnego o liniowym ruchu oscylacyjnym (WEiA).

Dr inż. **Mariusz Rosiak**. Za wyróżnioną rozprawę doktorską pt. Wpływ parametrów procesu technologicznego na konstituowanie się warstw wierzchnich i trwałość kół zębatych wykonanych z materiałów porowatych (WM).

Dr inż. **Krzysztof Zatwarnicki**. Za wyróżnioną rozprawę doktorską pt. Adaptacyjny algorytm dystrybucji żądań w klastrze serwerów WWW (WEiA).

Nagrody zespołowe II stopnia

Zespół pierwszy:

Dr hab. inż. **Stanisław Witczak**, prof. PO – 20%

Dr inż. **Gabriel Filipczak** – 20%

Dr inż. **Jerzy Hapanowicz** – 20%

Dr inż. **Barbara Pendyk** – 20%

Dr inż. **Roman Dyga** – 20%

Za działalność naukową, a w szczególności za prace naukowo-badawcze z zakresu procesów zachodzących w układach wielofazowych.

Zespół drugi:

Dr inż. **Małgorzata Kaliczyńska** – 50%

Dr inż. **Jan Sadecki** – 50%

Za podniesienie prestiżu Politechniki Opolskiej, a w szczególności za nagrodzone w konkursach projekty: 1) opracowanie założeń projektu pt. System zarządzania jakością powietrza, 2) opracowanie założeń projektu pt. System zdalnego nauczania.

Zespół trzeci:

Dr **Aleksandra Żurawska** – 25%

Dr **Jan Szyguła** – 15%

Mgr **Krystyna Duda** – 15%

Mgr inż. **Ludwik Mika** – 15%

Inż. **Józef Waluś** – 15%

Mgr **Elżbieta Czaja** – 15%

Za wzorową organizację II Opolskiego Festiwalu Nauki.

Nagrody i wyróżnienia dla studentów Politechniki Opolskiej

Stypendium im. prof. Oswalda Matei fundowane corocznie przez Towarzystwo Przyjaciół Politechniki Opolskiej dla studenta wyróżniającego się bardzo dobrymi wynikami w nauce oraz dużą aktywnością w działalności naukowej otrzymała **Sylwia Wiśniewska**, studentka V roku *zarządzania i marketingu*.

Prywatną nagrodę ufundowaną przez prof. Jamesa Attwooda z Invernes College dla najlepszego studenta Wydziału Budownictwa wraz z pucharem przechodnim otrzymał **Kamil Pablik**, student V roku *budownictwa*.

Marta Wieteska i **Jarosław Cisowski** z V roku informatyki zostali laureatami rocznych stypendiów fundowanego przez opolską firmę ATEL Electronics za dobre wyniki w nauce dla studentów Wydziału Elektrotechniki i Automatyki PO.

Rok zaczął się od dobrych wiadomości – choć czeka nas wiele pracy

Z JM Rektorem Politechniki Opolskiej, prof. dr. hab. inż. Piotrem Wachem, rozmawia Krystyna Duda

– **Początek roku akademickiego to dobra okazja do przedstawienia planów, jak zapowiada się kolejny rok dla Politechniki Opolskiej?**

– Właściwie zaczynamy go w nastroju dość optymistycznym, choć zadania, które przed nami stoją, nie są łatwe do wykonania. Optymizm wynika z ważnego faktu, jakim jest decyzja przyznająca Wydziałowi Elektrotechniki i Automatyki uprawnienia do habilitowania. Stanowi to właściwie przełom w życiu uczelni, wręcz nową jakość otwierającą szereg niedostępnych dotychczas możliwości, od prestiżowych – do jakich zalicza się nadawanie doktoratów honorowych, do bardziej praktycznych, czyli prawa do samodzielnego prowadzenia studiów doktoranckich. A także wielu innych. Za każdym jednak kryją się nowe zadania, czyli nowa praca do wykonania.

Na tym nie koniec. W ślad za wydziałem elektrycznym podąża Wydział Mechaniczny, który także złożył stosowny wniosek i na podstawie dotychczasowych informacji można sądzić, że procedura znajduje się na dobrej drodze. Można chyba stwierdzić, że właśnie zaczynamy zbierać owoce pracy zaczętej przed kilkoma laty, pracy mającej na celu przełamywanie wielu różnorodnych barier i trudności, na jakie napotykają małe ośrodki akademickie. Efekty wówczas podjętych działań zaczynają być widoczne.

Kolejnym źródłem optymizmu jest decyzja zatwierdzająca finansowanie, pierwszego zadania w pierwszym etapie budowy w II kampusie, to znaczy budowę hali sportowej dla Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii. Będzie to obiekt nowy, przylegający do dotychczas istniejącego dużego budynku, którego remont także niebawem winien się zacząć.

To jest także bardzo dobra wiadomość, choć generująca tysiące różnorodnych formalnych i praktycznych

trudności. Dość wymienić na początek skomplikowane i długotrwałe procedury przetargowe, a poza wszystkim zobowiązuje nas przeciw termin zakończenia tego etapu inwestycji. To nowe przedsięwzięcie nakłada na władze uczelni, także przysze władze, szereg nowych zadań o rozmiarze znacznie przekraczającym to wszystko z czym mieliśmy dotychczas do czynienia.

– **To są dobre wiadomości, a czy czekają uczelnię jakieś trudne sprawy?**

– Mam wrażenie, że przed nami są tylko trudne sprawy. Jak wspomniałem, pozytywna decyzja dotycząca pierwszego zadania w II kampusie rozpoczyna szereg spraw trudnych. Nie realizowaliśmy dotychczas zadania o takim zakresie, zgodnego z prawem europejskim, z tak szczegółowym harmonogramem prac, co wynika z finansowania przedsięwzięcia ze środków pochodzących z UE. Dość powiedzieć, że finał tego zadania ma przypaść na koniec roku 2006, co uwzględniając procedury i lokalne realia od razu daje wyobrażenie o stopniu trudności. Wiele będziemy musieli się po prostu nauczyć, ale wiedza ta pozostanie i będzie przydatna w kolejnych przedsięwzięciach. Należy przy tym pamiętać, że budowa hali sportowej w II kampusie to dopiero początek długiej i niełatwej drogi. Nie chciałbym być źle zrozumiany. Mam świadomość rozmiaru zadania, ale równocześnie cieszę się, bo gdyby tych zadań nie było, czuliśmy się znacznie gorzej. Brak aktywności, perspektyw i nowych wyzwań uważam za stan gorszy od problemów, które przecież da się pokonać. Przy okazji – co podkreślałem – wiele się nauczymy.

A inne trudności? Jest ich wiele, jak choćby te związane ze sferą finansowania nauki i koniecznością dostosowania uczelni do wkrótce obowiązujących standardów w zakresie uprawnień, akredytacji i tym podobne.

– **Co z pozostałymi inwestycjami uczelni, jak budowa Łącznika.**

– Ta budowa postępuje, choć nie w tempie, które by nas zadowalało i nie bez kłopotów. Nie wynikają one – jak można by przypuszczać – z problemów finansowych. Mamy przewidziane na ten cel w tym roku wcale niemałe środki. A tempo prac wynika z możliwości wykonawcy. Specjalistyczne prace wykończeniowe, które się rozpoczęły, trwają dłużej niż byśmy sobie życzyli, ale nic nie można na to poradzić. Wykonawcy ten etap przysparza szczególnie wiele kłopotów i trudności. Na pocieszenie dodam, że realizacja inwestycji jest dość zaawansowana i w przyszłym roku winien nastąpić jej finał.

Przy okazji budowy Łącznika nie sposób nie zauważyć, że cały system finansowania publicznego ma wiele słabych punktów. Praktyka dowodzi, a ta inwestycja w pełni to potwierdza, że przetargi całkowicie oparte na cenie generują tylko kłopoty. Tu nasuwa się szersza refleksja. W niedalekiej przyszłości w kraju będziemy mieli okazję zaobserwować ciekawe zjawisko związane z wpływem znacznych środków unijnych i koniecznością ich terminowego i celowego wykorzystania. Na

Ciąg dalszy na stronie 15

Szesnaste w kadencji 2002–2005 posiedzenie Senatu Politechniki Opolskiej odbyło się 22 września br. według przedstawionego niżej porządku obrad:

1. Sprawy osobowe:
 - zaopiniowanie wniosku o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego PO na czas nieokreślony dra hab. **Stanisława Zagórnego** (WWFiF),
 - zaopiniowanie wniosku o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego PO na czas określony doc. dr **Ivana Glasyrina**, (WWFiF),
 - wytypowanie kandydata na członka do Państwowej Komisji Akredytacyjnej.
2. Sprawy dydaktyczne:
 - informacja o wynikach rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 2004/2005,
 - zmiany w planach studiów na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii, Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji, Instytucie Matematyki, Fizyki i Chemii,
 - wytypowanie kandydata do Stypendium im. prof. O. Matei.
 - dyskusja na temat potrzeby wprowadzenia wymogów wypełniania przez studentów oświadczeń o napisaniu przez nich prac dyplomowych bez naruszania praw autorskich osób trzecich.
3. Komunikaty, zapytania, wolne wnioski.
4. Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Senatu PO z dnia 23 czerwca 2004 r.

Obradom przewodniczył rektor prof. **Piotr Wach**, a rozpoczął od wręczenia nominacji na stanowisko profesora Politechniki Opolskiej dr. hab. **Jerzemu Jan-tosowi**.

Senat realizując przyjęty porządek obrad:

- Ad. 1
 - pozytywnie zaopiniował wnioski Rady Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii o: mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego PO na czas nieokreślony dra hab. Stanisława Zagórnego z dniem 1 października 2004 r. oraz
 - o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego PO z dniem 1 października br. doc. dr. Ivana Glasyrina na czas określony, tj. 5 lat.
 - po krótkiej dyskusji i przy ogólnym poparciu senat wytypował dr. hab. inż. **Ryszarda Rojka**, prof. PO jako kandydata na członka do Państwowej Komisji Akredytacyjnej.
 - Ad. 2
 - prorektor ds. studenckich prof. **Stanisław Witczak** przedstawił wyniki tegorocznej rekrutacji na studia, po czym senat przystąpił do opiniowania zmian w planach studiów:
 - senat pozytywnie zaopiniował wniosek dziekana Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii w sprawie zmian w planach studiów od roku akademickiego 2004/2005 na kierunku:
 1. wychowanie fizyczne:
 - 1.1. studia dzienne magisterskie, siatka podstawowa (dla I, II, III roku studiów) wspólna dla wszystkich specjalności
 - 1.2. studia dzienne magisterskie (od IV roku), plany studiów dla specjalności:

- odnowa biologiczna
- organizacja turystyki i rekreacji ruchowej
- trenerska

1.3. studia zaoczne magisterskie, siatka podstawowa, plan studiów wspólny dla wszystkich specjalności (od I roku studiów)

- 1.4. studia zaoczne magisterskie, dla specjalności:
 - rehabilitacja ruchowa z fizykoterapią i masażem – (wszystkie lata studiów)
 - organizacja turystyki i rekreacji (od IV roku studiów)
 - trenerska (od IV roku studiów)

1.5. uzupełniające studia zaoczne magisterskie (siatka podstawowa).

2. fizjoterapia

1.1. studia dzienne licencjackie, siatka podstawowa (wszystkie latach studiów).

Na wniosek dziekana Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii senat pozytywnie zaopiniował plany studiów dziennych i zaocznych magisterskich na kierunku *wychowanie fizyczne* dla nowej specjalności *rekreacja ruchowa* i wyraził zgodę na ich uruchomienie od IV roku studiów od r. a. 2004/2005.

Na wniosek dziekana Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji senat pozytywnie zaopiniował, od r. a. 2004/2005 zmiany w planach studiów na kierunku: *zarządzanie i marketing*:

1. studia dzienne magisterskie (wszystkie lata studiów): siatka podstawowa i dla specjalności – *komputerowo zintegrowane systemy zarządzania produkcją*.
2. studia zaoczne inżynierskie, siatka podstawowa (od I roku studiów).
3. uzupełniające studia zaoczne magisterskie dla inżynierów USM (od I roku studiów): siatka podstawowa i dla specjalności:
 - *rachunkowość i finanse w zarządzaniu przedsiębiorstwem*
 - *europejskie systemy zarządzania administracją publiczną*
4. uzupełniające studia zaoczne magisterskie dla inżynierów MZI dla specjalności: *zarządzanie przedsiębiorstwem* (od I roku studiów).

Na wniosek dyrektora Instytutu Matematyki, Fizyki i Chemii senat pozytywnie zaopiniował, od roku akademickiego 2004/2005 zmiany w planach studiów dziennych magisterskich na kierunku *edukacja techniczno-informatyczna*: siatka podstawowa i dla specjalności: *gospodarka energią elektryczną*.

Realizując dalszą część obrad dziekan Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji prof. **Agata Zagórowska** przedstawiła kandydata do stypendium im. prof. O. Matei fundowane przez Towarzystwo Przyjaciół Politechniki Opolskiej. Jest nią **Sylwia Wiśniewska**, studentka V roku *zarządzania i marketingu*, którą poza świetnymi wynikami w nauce (średnia 4,71) wyróżnia duża kreatywność i aktywność, co potwierdza m.in. list marszałka województwa opolskiego z podziękowaniami po zakończeniu praktyki, którą studentka odbyła w biurze województwa w Brukseli. Zgłoszona kandydatura zyskała akceptację senatu.

Następnie rektor prof. P. Wach zachęcił do wymiany poglądów na temat aktualny w środowisku akademickim dotyczący wprowadzenia wymogu składania przez studentów oświadczeń o nienaruszeniu przez nich praw autorskich osób trzecich. Rozważając możliwe podejścia do zagadnienia senatorowie akcentowali aspekt prawny i przytaczali doświadczenia z innych uczelni. W konkluzji rektor podsumował, że za wcześnie na konkretne rozwiązania, choć problem na pewno wymaga zajęcia określonego stanowiska.

Ad. 3

Prorektor ds. nauki prof. **Jerzy Skubis** poinformował senat o pozytywnej opinii w sprawie złożonego przez Politechniki Opolską wniosku pt. „Budowa II kampusu Politechniki Opolskiej. Zadanie nr 1B. Budowa hali sportowej i zaplecza dydaktycznego dla potrzeb Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii” wydanej przez Regionalny Komitet Sterujący. Dofinansowanie zadania wyniesie 13,5 mln zł (75% kwalifikujących się kosztów projektu).

Decyzja ta wienczy kilkuletnie zabiegi politechniki mające na celu zarówno przejęcie terenów po byłej jednostce wojskowej, jak i pozyskanie na ten cel niezbędnych środków. Prorektor przytoczył chronologicznie ujęte działania i decyzje w tej sprawie (patrz poniżej).

Następnie prof. J. Skubis podsumował zakończony II Opolski Festiwal Nauki, oceniając całe przedsięwzięcie

bardzo wysoko. Na dowód przytoczył kilka liczb i faktów. Trwający trzy dni festiwal nauki w pierwszym dniu zgromadził ok. 3500 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich, którzy odwiedzili uczelniane laboratoria i pracownie. Trwające w drugim dniu cztery panelowe dyskusje zgromadziły ponad 1500 osób, ponadto dyskusje na żywo śledzić można było w Internecie i z tej możliwości skorzystało ponad 1000 internautów. Niedzielny piknik na błoniach zgromadził blisko 5 tysięcy mieszkańców miasta i regionu. Prorektor podziękował wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji festiwalu oraz poinformował, że grupa pracowników z koordynatorem dr **Aleksandrą Żurawską** otrzymała nagrodę zespołową rektora II stopnia.

Dziekan Wydziału Budownictwa prof. **T. Chmielewski** poinformował senatorów o przebiegu zorganizowanej w lipcu br. pod auspicjami CESTI Międzynarodowej Szkoły Letniej.

Rektor prof. Piotr Wach poinformował o trzecim etapie podwyżek wynagrodzeń dla pracowników uczelni, a prorektor ds. organizacyjnych dr Zygmunt Kasperski zreferował sposób rozdziału kwoty na podwyżki wynagrodzeń.

Ostatnim punktem obrad było zatwierdzenie protokołu z poprzedniego, czerwcowego posiedzenia Senatu Politechniki Opolskiej.

Oprac. kd

Kalendarium wdrażania projektu pod tytułem „Budowa drugiego kampusu Politechniki Opolskiej”

30 października 2001 – wyjazdowe Kolegium Rektor-skie wizytujące jednostkę wojskową przy ul. Prószkowskiej pod kątem oceny jej przydatności na drugi kampus Politechniki Opolskiej.

14 listopada 2001 – uchwała Senatu Politechniki Opolskiej upoważniająca JM Rektora do działań mających na celu pozyskanie terenów i obiektów zlokalizowanych przy ul. Prószkowskiej (po jednostce wojskowej) z przeznaczeniem na drugi kampus Politechniki Opolskiej.

15 listopada 2001 – porozumienie zawarte pomiędzy Uniwersytetem Opolskim a Politechniką Opolską w sprawie wspólnego wystąpienia o przekazanie nieruchomości przy ul. Prószkowskiej dla potrzeb środowiska akademickiego obu uczelni.

16 listopada 2001 – złożenie wniosku skierowanego na ręce Wojewody Opolskiego w sprawie pozyskania terenów po byłej jednostce wojskowej.

11 grudnia 2001 – prośba Rektora do Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu o wyrażenie zgody na nieodpłatne uzyskanie terenów po byłej jednostce wojskowej przy ul. Prószkowskiej. Starania o przejęcie tych terenów z pominięciem pośrednictwa Agencji Mienia Wojskowego. Jednakże ze względu na obowiązujące procedury i ustawodawstwo możliwość taka została odrzucona.

Lipiec 2002 – rozpatrywanie przez Agencję Mienia Wojskowego najkorzystniejszych propozycji adaptacji terenów pokoszarowych. Alternatywę wobec utworzenia kampusu uczelnianego stanowi stworzenie w budynkach powojсковych mieszkań socjalnych. Zainteresowanie obiektami wykazują również Najwyższy Sąd Administracyjny (utworzenie oddziału zamiejscowego) oraz Urząd Celny (projekt utworzenia agencji).

25 listopada 2002 – w wyniku wystąpień Politechniki Opolskiej odbyły się trzy spotkania Kolegium Rektor-skiego z Prezydentem Miasta, podczas których Politechnika Opolska uzyskała przyrzeczenie, że z chwilą przejęcia nieruchomości przez samorząd terytorialny, najpóźniej w grudniu nastąpi przekazanie obiektów.

26 listopada 2002 – zawarte zostało porozumienie pomiędzy Agencją Mienia Wojskowego w Warszawie a gminą Opole w sprawie nieruchomości przy ul. Prószkowskiej. Na mocy tego porozumienia gmina Opole uzyskała prawo własności tejże nieruchomości. Gmina uzyskała zgodę na oddanie do użytkowania obiektu osobom trzecim.

W dniach 17 i 18 grudnia 2002 zostało podpisane porozumienie i umowa nieodpłatnego użyczenia między Prezydentem Miasta Opola a Rektorem Politechniki Opolskiej, dotycząca przejęcia przez Politechnikę byłego kompleksu koszarowego z przeznaczeniem na

utworzenie drugiego kampusu. Podpisanie notarialnego aktu przekazania wyżej wymienionych terenów Politechnice Opolskiej ma nastąpić po sfinalizowaniu przez miasto Opole spraw formalnych z Agencją Miemia Wojskowego.

20 stycznia 2003 – wstępna deklaracja Dyrekcji Biblioteki Głównej dotycząca przejęcia budynku nr 5 przy ul. Prószkowskiej na siedzibę Biblioteki Głównej.

22 stycznia 2003 – wyjazdowe posiedzenie Senatu Politechniki Opolskiej w II kampusie, dające sposobność zapoznania się członków Senatu z nowymi możliwościami lokalizacyjnymi.

31 stycznia 2003 – wyrażenie chęci współuczestniczenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii w zagospodarowaniu terenu i wybranych obiektów wchodzących w skład II kampusu.

20 lutego 2003 – wniosek Działu Wydawnictw i Promocji o uwzględnienie w planach zagospodarowania terenów II kampusu miejsca dla w. wym. działu. Oczekiwania jednostki to ok. 700 m² powierzchni, w tym sala do posiedzeń Komitetu Redakcyjnego Wydawnictw i pomieszczenie na punkt sprzedaży wydawnictw wraz z magazynem wyrobów gotowych i magazynem materiałów.

3 marca 2003 – deklaracja Studium Języków Obcych o chęci przeniesienia na teren II kampusu, z zachowaniem dotychczasowej bazy przy ul. Mikołajczyka 5. Zapotrzebowanie Studium Języków Obcych obejmuje: sale dydaktyczne, pokoje lektorskie, bibliotekę z czytelnią oraz pomieszczenia administracyjne i gospodarcze o łącznej powierzchni ok. 1300 m².

17 marca 2003 – odrzucenie propozycji zagospodarowania obiektów po byłej jednostce wojskowej przez Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji i uznanie za zasadne pozostanie w budynkach dotychczas zajmowanych.

18 marca 2003 – zgłoszenie intencji przeniesienia Wydziału Elektrotechniki i Automatyki do II kampusu przy ul. Prószkowskiej, pod warunkiem wykonania pełnego remontu przekazanych obiektów oraz wyposażenia niektórych laboratoriów w nowe urządzenia.

18 marca 2003 – wniosek Dyrektora Administracyjnego o przeniesienie administracji centralnej oraz przeznaczenie na jej cele części budynku nr 1 przy ul. Prószkowskiej (piwnice, parter, I piętro).

8 kwietnia 2003 – prośba Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii o rozważenie zmiany planowanej lokalizacji Centrum Badań Wydolnościowych z ul. Mikołajczyka na teren II kampusu.

9 kwietnia 2003 – deklaracja Wydziału Mechanicznego o współuczestnictwie w II kampusie. Oczekiwania Wydziału odnośnie przejęcia pomieszczeń są następujące: 33 pokoje dla pracowników, 7 pomieszczeń laboratoryjnych, 9–11 sal dydaktycznych, 4 pomieszczenia warsztatowo – magazynowe oraz pomieszczenie do celów dydaktyczno-demonstracyjnych, wykorzystane do ekspozycji pojazdów związanych z historią motoryzacji (Muzeum Politechniki).

6 czerwca 2003 – opracowanie harmonogramu i kosztorysu prac budowlanych przez pracownię projektową Arch Studio.

17 czerwca 2003 – przedstawienie przez Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii programu funkcjonalno – przestrzennego dopasowania obiektu na potrzeby Wydziału.

11 lipca 2003 – przekazanie na własność aktem notarialnym Politechnice Opolskiej kompleksu obiektów po byłych koszarach wojskowych przy ul. Prószkowskiej (umowa podpisana przez Prezydenta Miasta Opola, Rektora Politechniki Opolskiej oraz Kwestor Politechniki Opolskiej).

12 lipca 2003 – przystąpienie Politechniki Opolskiej do intensywnych prac związanych z przygotowaniem wymaganej procedurami dokumentacji do wniosku o dotację z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej.

5 września 2003 – zatwierdzenie przez Senat Politechniki Opolskiej realizacji pierwszego zadania, polegającego na modernizacji części obiektów pokoszarowych dla Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii.

5 września 2003 – wniosek do Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu o dofinansowanie kosztów utrzymania obiektów pokoszarowych (dozorowanie, energia elektryczna, woda + kanalizacja, energia cieplna).

25 września 2003 – upoważnienie pracowni projektowej Arch Studio sp. z o.o. do występowania w projekcie w imieniu Politechniki Opolskiej.

8 października 2003 – porozumienie zawarte pomiędzy Politechniką Opolską a Uniwersytetem Opolskim w sprawie nieruchomości położonej przy ul. Prószkowskiej w Opolu.

Politechnika Opolska zobowiązuje się do użyczenia UO hali garażowej z przeznaczeniem na magazyn zbiorów uniwersyteckiej biblioteki centralnej. Ponadto Politechnika Opolska wystąpi do władz miasta Opola z wnioskiem o przekazanie aktem darowizny budynku nr 6, będącego własnością gminy Opole. Uniwersytet Opolski na mocy niniejszego porozumienia od tego zamiaru odstępuje.

19 listopada 2003 – posiedzenie Senatu Politechniki Opolskiej, na którym wyrażono zgodę na zbycie budynku przy ul. Działkowej 4 w Opolu, a środki finansowe uzyskane ze sprzedaży tego obiektu (984 646,00 zł) przeznaczono na finansowanie prac związanych z budową II kampusu PO.

Grudzień 2003 – opracowanie projektu budowlanego przez pracownię architektury Arch Studio. Tom I projektu zawiera architekturę, konstrukcję, drogi oraz tereny zieleni, natomiast tom II instalacje elektryczne oraz instalacje sanitarne.

9 grudnia 2003 – zwrócenie się z prośbą do Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu o formalne wyrażenie zgody na rozpoczęcie inwestycji pt. „Budowa II kampusu Politechniki Opolskiej”.

Finansowanie tej inwestycji jest zaplanowane ze środków ZPORR. Odpowiedni wniosek na realizację pierwszego etapu tej inwestycji w wysokości 22,6 mln zł brutto został złożony w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego.

11 grudnia 2003 – decyzja Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu o dofinansowaniu z rezerw kosztów utrzymania i wydatków eksploatacyjnych II kampusu (224 tys. zł), a także dofinansowaniu planu wynagro-

dzeń wraz z kosztami poniesionymi w związku z przyjęciem grupy pracowników do II kampusu (107, 2 zł).

12 grudnia 2003 – ustalenie przez Prezydenta Miasta Opola decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego polegającej na przebudowie budynku byłych koszar na cele dydaktyczne i administracyjne Politechniki Opolskiej w Opolu przy ul. Prószkowskiej 76.

16 grudnia 2003 – złożenie formalnego wniosku o uzyskanie promesy finansowej do Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu. Wartość promesy ma pokryć tzw. wkład własny projektu finansowanego w 75% ze środków ZPORR, czyli około 5,6 mln zł.

22 grudnia 2003 – podpisanie przez Prezydenta Miasta Opola oraz Rektora Politechniki Opolskiej umowy darowizny potwierdzonej aktem notarialnym, na mocy której została przeniesiona na rzecz Politechniki Opolskiej własność budynku nr 6 przy ul. Prószkowskiej 76.

6 stycznia 2004 – uzyskanie pozwolenia na budowę dla inwestycji polegającej na przebudowie byłych koszar i budowie obiektu zespołu sportowego połączonego z przebudowywanym obiektem na potrzeby WWFIF.

12 stycznia 2004 – uzyskanie z Wydziału Urbanistyki Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Opole potwierdzenia zgodności Projektu z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

23 lutego 2004 – po wyrażeniu opinii przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz przez Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miasta Opola postanowiono nie nakładać na Politechnikę Opolską obowiązku sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Projektowany zakres prac nie pogorszy standardów ochrony środowiska, a wręcz zabezpieczy je przed zniszczeniem.

9 marca 2004 – potwierdzenie lokalizacji inwestycji celu publicznego (decyzja wydana przez Prezydenta Miasta Opola).

19 marca 2004 – zatwierdzenie projektu budowlanego i uzyskanie pozwolenia na budowę kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, sieci wodociągowej oraz sieci elektrycznych i oświetlenia terenu przy ul. Prószkowskiej 76.

Kwiecień 2004 – opracowanie Studium Wykonalności Projektu (na podstawie dokumentacji ZPORR) przez Zespół w składzie:

- dr **Maria Kania**,
- mgr inż. **Piotr Bębenek**,
- mgr inż. **Łukasz Dymek**,
- mgr **Agnieszka Bartkiewicz**,
- inż. **Jan Dobosz**.

27 kwietnia 2004 – Rektor Politechniki Opolskiej zwraca się z prośbą do odpowiednich instytucji (Prezydent Miasta Opola, Przewodniczący Rady Miasta Opola oraz Dyrektor Referatu Pomocy Zagranicznej i Programów Wspólnotowych Urzędu Marszałkowskiego) o wydanie opinii na temat projektu zgłoszonego do ZPORR pt. „Budowa II kampusu Politechniki Opolskiej”.

Zad 1A.: Adaptacja budynku nr 9 przy ul. Prószkowskiej na cele dydaktyczne i badawcze Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii”.

Zad 1B.: Budowa hali sportowej i zaplecza dydaktycznego dla potrzeb Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii”.

29 kwietnia 2004 – złożenie wniosku o wydanie przez Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu „Listu intencyjnego” na współfinansowanie projektu realizowanego w ramach ZPORR.

Maj 2004 – Politechnika Opolska uzyskała opinię Prezydenta Miasta Opola dotyczącą projektu pt. „Budowa II kampusu Politechniki Opolskiej”.

„[...] Gmina Opole popiera i rekomenduje do dofinansowania ze środków EFRR realizowanego w ramach ZPORR wniosek Politechniki Opolskiej... Wniosek ten wpisuje się w cele i priorytety „Strategii Rozwoju Miasta Opola – Stolicy Polskiej Piosenki – na lata 2004-2015...”

29 kwietnia 2004 – rekomendacja Zarządu Województwa Opolskiego, w pełni popierającego realizację działań zaplanowanych w projekcie pn. „Budowa II kampusu Politechniki Opolskiej”.

„[...] założenia merytoryczne i techniczne projektu są zgodne z wytycznymi zawartymi w Uzupełnieniu ZPORR, gdyż projekt w znaczący sposób wpływa na poprawę jakości kształcenia i dostępu do wiedzy na poziomie wyższym. Przewidziane do realizacji zadanie będzie miało również znaczący wpływ na zwiększenie roli miasta Opole jako ośrodka akademickiego i pozwoli na poszerzenie oferty edukacyjnej zgodnie z bieżącymi wymogami regionalnego rynku pracy [...]”

19 maja 2004 – posiedzenie Senatu Politechniki Opolskiej, na którym zatwierdzono plan rzeczowo-finansowy Uczelni na 2004 r. Środki przeznaczone na realizację projektu (2% wartości projektu) pochodzić będą ze sprzedaży budynku przy ul. Działkowej.

23 czerwca 2004 – Uchwała Senatu Politechniki Opolskiej, na mocy której ustanowiono zadanie inwestycyjne pod nazwą 1B – Budowa hali sportowej i zaplecza dydaktycznego dla potrzeb Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii oraz przeznaczono na ten cel w latach 2004-2007 środki finansowe w wysokości 362 143, 00 zł.

13 lipca 2004 – uzyskanie przez Politechnikę „Listu intencyjnego” z Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu w celu udzielenia dofinansowania inwestycji pod nazwą „Budowa II kampusu Politechniki Opolskiej”

Planowane kwoty dofinansowania ze strony MENiS:

- 2004 – 636 000 zł;
- 2005 – 1 272 000 zł;
- 2006 – 1 272 000 zł.

15 lipca 2004 – przekazanie do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego wniosków o przyznanie dofinansowania ze środków EFRR na projekt realizowany w ramach ZPORR pt. „Budowa II kampusu Politechniki Opolskiej”. Zadanie 1A. Adaptacja budynku nr 9 przy ul. Prószkowskiej na cele dydaktyczne i badawcze Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii oraz

Zadanie nr 1B. Budowa hali sportowej i zaplecza dydaktycznego dla potrzeb Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii.

31 sierpnia 2004 – pozytywne przejście pierwszego etapu weryfikacji (oceny formalnej) wniosku pt. „Budo-

Z kalendarza rektorów

W dniach 17–19 września 2004 r. odbywał się II Opolski Festiwal Nauki, a 6 października br. na spotkaniu podsumowującym II OFN, prorektor ds. nauki prof. **Jerzy Skubis** wręczył nagrody i podziękowania pracownikom zaangażowanym w jego organizację.

20 września 2004 r. obradowała komisja ds. nagród JM Rektora dla nauczycieli akademickich, której przewodniczył prorektor – prof. J. Skubis.

Komisja rozpatrzyła 37 wniosków o nagrody indywidualne oraz 4 wnioski o nagrodę zespołową. Przyznano 3 nagrody zespołowe – II stopnia i 21 nagród indywidualnych, w tym: 2 nagrody – I stopnia, 6 nagród – II stopnia, 13 nagród – III stopnia. Ponadto za uzyskanie: tytułu naukowego profesora lub stopnia naukowego doktora habilitowanego, nagrodę I stopnia uzyskało 5 osób.

20 i 21 września 2004 na Politechnice Wrocławskiej odbyło się Seminarium Zespołu Bolońskiego KRASP nt. „Wielostopniowości studiów i kształcenia ustawicznego”. Prorektor ds. studenckich prof. **Stanisław Witczak** uczestniczył w pierwszym dniu seminarium, tematem którego były między innymi:

- dwustopniowość – trójstopniowość kształcenia akademickiego,
- dwustopniowość w kształceniu uniwersyteckim, w naukach technicznych i ekonomicznych,

wa II kampusu Politechniki Opolskiej. Zadanie nr 1B. Budowa hali sportowej i zaplecza dydaktycznego dla potrzeb Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii”.

9 września 2004 – drugi etap weryfikacji – ocena merytoryczna i techniczna, dokonywana przez Panel Ekspertów, zakończony opinią pozytywną.

21 września 2004 – akceptacja wniosku pt. „Budowa II kampusu

- Proces Boloński w uczelniach artystycznych,
- studia doktoranckie – trzeci stopień edukacji.

W dniach 22-23 września br. prorektor J. Skubis uczestniczył w Konferencji „Wychowanie Komunikacyjne 2004”. Prorektor otworzył konferencję i prowadził jedną z sesji.

21 września 2004 r. odbyło się posiedzenie kolegium rektorów uczelni Wrocławia i Opola, w którym wzięł udział prorektor ds. studenckich uczestniczył. Tematem kolegium były między innymi sprawy Fundacji Pro-Homine oraz problematyka wprowadzenia w uczelniach elektronicznej legitymacji studenckiej.

Prorektor, prof. J. Skubis był gościem następujących uroczystości związanych z inauguracją roku akademickiego 2004/2005:

- 30 września br. we mszy św. koncelebrowanej w intencji studentów oraz pracowników uczelni Opola,
- 1 października br. na Uniwersytecie Opolskim,
- 7 października br. w wydziałowej inauguracji zorganizowanej przez WWFiF,
- 8 października br. w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie.

1 października 2004 rektor prof. **Piotr Wach** wzięł udział w jubileuszowej 60. inauguracji roku akade-

mickiego 2004/2005 w Politechnice Śląskiej w Gliwicach.

Prorektor ds. studenckich był uczestnikiem inauguracji nowego roku akademickiego w następujących uczelniach:

- 1 października 2004 r. w Politechnice Częstochowskiej,
- 11 października 2004 r. w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Opolu,
- 15 października 2004 r. w Szkole Wyższej im. Bogdana Jańskiego na Wydziale Zamiejscowym w Opolu.

7 października 2004 r. na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego dla kierunku *turystyka i rekreacja*. Prorektor ds. studenckich prof. S. Witczak był gościem uroczystości, a 11 października 2004 odbyła się inauguracja studiów doktoranckich na Wydziale Mechanicznym, w której uczestniczył rektor prof. P. Wach.

12 października pod przewodnictwem rektora P. Wacha obradowało kolegium rektorskie z udziałem dziekanów.

W tym samym dniu prorektor, prof. S. Witczak uczestniczył w posiedzeniu Rady Programowej Miejskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Opolu, a prorektor ds. nauki prof. J. Skubis uczestniczył w konferencji połączonej z III Giełdą Innowacji, która odbyła się w Hotelu „Mercure” w Opolu. Pracownicy politechniki za przygotowane prezentacje otrzymali dyplom i puchar od Marszałka Województwa Opolskiego i Wojewody Opolskiego

W dniach od 14 do 17 października 2004 obradowała Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, w której uczelnię reprezentował rektor P. Wach. Gospodarzem obrad była Politechnika Białostocka.

Politechniki Opolskiej. Zadanie nr 1B. Budowa hali sportowej i zaplecza dydaktycznego dla potrzeb Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii” przez Regionalny Komitet Sterujący. Dofinansowanie zadania wyniesie 13,5 mln zł (75% kwalifikujących się kosztów projektu).

Opracowanie: mgr Anna Szajer
Dział Współpracy Międzynarodowej
i Programów Unii Europejskiej

E.P., D.S., E.C., K.S.

Prawo habilitowania dla Wydziału Elektrotechniki i Automatyki

Centralna Komisja do spraw Stopni Naukowych i Tytułów skierowała na adres dziekana WEiA prof. dr. hab. inż. **Józefa Kędzi**, informację, że działając na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i ty-

tule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (DzU nr 65, poz. 595), po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, postanowiła przyznać z dniem 27 września 2004 r. Wydziałowi Elektrotechniki i Automatyki Poli-

techniki Opolskiej uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie *elektrotechnika*.

Fakt przyznania wydziałowi wymienionych uprawnień zostanie uwzględniony przy ogłaszaniu w Monitorze Polskim wykazu jednostek, które mają uprawnienia do nadawania stopni naukowych.

kd

Nagroda marszałka dla dr. Zygmunta Kasperskiego

Z przyjemnością informujemy, iż decyzją Zarządu Województwa Opolskiego wśród tegorocznych laureatów Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego za szczególne

osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania i rozwoju edukacji jest prorektor ds. organizacyjnych, dr **Zygmunt Kasperski**. Uroczystość wręczenia nagrody miała miejsce w dniu 20

października 2004 r. w Sali Herbowej Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, podczas regionalnych obchodów związanych ze świętem edukacji.

Anna Drażek

Ciąg dalszy ze strony 9

przykład w najbliższych latach na Opolszczyznę spłynie z tego tytułu ok. 200 mln złotych, które trzeba będzie zgodzić z przeznaczeniem i zachowując harmonogram skonsumować. Mam wątpliwości, czy uda się to płynnie zrealizować. W najbliższym czasie politechnikę czeka kolejny przetarg na wykonanie wspomnianej na początku hali sportowej i ciekaw jestem, ilu wykonawców się zgłosi. Czy będą to nasze lokalne firmy czy krajowe, a może pojawią się wykonawcy zagraniczni? Na te i inne pytania wkrótce znać będziemy odpowiedź. To jest kwestią czasu.

– **Nowy rok akademicki rozpoczyna się w kraju będącym już pełnoprawnym członkiem europejskiej wspólnoty. Czy dla naszej politechniki oznacza to jakiś odczuwalny efekt?**

– Moim zdaniem nie należy oczekiwać jakichś wyjątkowo widocznych zmian. Określiłbym skutki z tym związane jako efekt pełzający. Nawiasem mówiąc, to co stało się faktem, czyli wejście Polski w struktury unijne, nie było dla nas żadnym zaskoczeniem. Do tego procesu Politechnika Opolska jak większość polskich uczelni przygotowywała się od pewnego czasu. A obecnie zwiększa się liczba studentów wyjeżdżających na studia zagraniczne i tych, którzy wybierają naszą uczelnię na miejsce

swoich studiów, co umożliwia m.in. program Socrates/Erasmus. W rozpoczynającym się roku akademickim będzie to liczba między 130 a 150 osób. Jak widać, wyjazdy zagraniczne na studia nie stanowią już zjawiska marginalnego. Inną możliwością będącą wynikiem wstąpienia do UE jest to, że część naszych absolwentów może wybrać w ogóle studia na uczelni zagranicznej, nie tylko w ramach programów takich jak S/E. Zamiast wybrać na miejsce studiowania Kraków, Wrocław i Warszawę młodzi i zdolni absolwenci będą mogli zdecydować się na uczelnię zagraniczną, co zapewne jest kosztowniejsze, ale i systemy stypendialne obowiązujące na większości zagranicznych uczelni zwiększają te szanse. Skali tego zjawiska trudno w tej chwili przewidzieć, to zweryfikuje życie. Tyle w sprawach studenckich.

Ponadto zwiększa się liczba naszych zagranicznych partnerów, co nas cieszy. Według mojej oceny jesteśmy dobrze przygotowani do tego, by konsumować możliwości, jakie daje członkostwo w Unii. Mamy sprawnie funkcjonujące biuro, choć na moją ocenę biorąc pod uwagę liczbę kształconych studentów i liczbę pracowników naukowych biuro należałoby rozbudować, aby w pełni mogło spełniać swoją rolę. Niestety jest to mało możliwe, ze względu na sposób finansowania wyższych uczelni. Możemy oczywiście przyjąć

nowych ludzi, czy kolejnych doktorów, których w ostatnim czasie wielu zostało wypromowanych na etaty adiunktów. Środki finansowe jakie otrzymujemy z budżetu zupełnie nam na to nie pozwalają. Na przykład środki przewidziane na wrześniową podwyżkę wynagrodzeń oparte zostały na danych z końca roku 2002. To zamyka wszelką dyskusję o nowych zatrudnieniach i kolejnych zadaniach. To jest jednak osobny i znacznie obszerniejszy temat. Póki co, na najbliższy rok mamy zapewnione finansowanie na poziomie ubiegłorocznym powiększone o niedawne podwyżki. Niczego więcej dodać nie mogę.

– **Czego życzy Pan Rektor studentom i pracownikom PO z okazji inauguracji nowego roku?**

– Życzyłbym przede wszystkim rozwoju i aktywności w wielu dziedzinach, bo w aktywności wiele ciekawych inicjatyw ma swoje źródło. Życzę pracownikom, aby mogli realizować swoje zadania, szczególnie w zakresie grantów. W tej dziedzinie bowiem tkwi szereg nowych możliwości. Studentom życzę owocnego zgłębiania wiedzy, ciekawego i dobrego studiowania. A prognozy w zakresie tzw. funduszu pomocy materialnej dla studentów nie są najgorsze, myślę więc, że z pożytkiem dla ogółu i satysfakcją dla siebie mają szansę zdobyć u nas dobre wykształcenie.

– **Dziękuję za rozmowę.**

Więści z wydziałów

Wydział Elektrotechniki i Automatyki

• Z dniem 1 lipca br. prof. dr hab. inż. **Józef Kędzia** został mianowany przez ministra edukacji narodowej i sportu **Mirosława Sawickiego** na profesora zwyczajnego Politechniki Opolskiej.

• 30 września 2004 r. na WEiA odbyła się publiczna dyskusja nad rozprawą doktorską mgr. inż. **Krzysztofa Barteckiego** nt. *Zastosowania algorytmów neuronowych do optymalizacji pracy systemów grzewczych*. Po zakończeniu dyskusji Rada Wydziału Elektrotechniki i Automatyki nadała Krzysztofowi Barteckiemu tytuł doktora nauk technicznych w dyscyplinie: *elektrotechnika*. Recenzentami rozprawy byli: prof. **Zdzisław Kabza** z Politechniki Opolskiej, prof. **Józef Korbicz** z Uniwersytetu Zielonogórskiego, a promotorem rozprawy był: prof. **Ryszard Rojek**.

Serdecznie gratulujemy.

Wydział Mechaniczny

• Ósmy rok zajęć w ramach środowiskowych studiów doktoranckich prowadzonych na Wydziale Mechanicznym uroczyste zainaugurowano 11 października 2004 br. W tym ważnym, szczególnie dla piętnastu słuchaczy I roku wydarzeniu, uczestniczyli: rektor prof. **Piotr Wach**, prof. **Leon Troniewski** – dziekan WM, prof. **Ryszard Parkitny** – kierownik studiów doktoranckich. W uroczystości wziął również udział prof. **Jerzy Włodarski** – dziekan Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki Politechniki Częstochowskiej, który reprezentował jednostkę, sprawującą opiekę merytoryczną nad naszymi studiami.

Podczas uroczystości, słuchacze studiów doktoranckich usłyszeli wiele słów zachęty do realizowania swoich zamierzeń naukowych, które w ciągu najbliższych 4 lat powinny zaowocować zrealizowanymi rozprawami doktorskimi.

Inauguracja zakończyła się wykładem prof. **Janusza Skorka** pt. *Paliwa gazowe przyszłością energetyki?*

• W dniach 12–15 września br. miało miejsce w Myczkowcach kolejne tj. X Seminarium *Programy badań i kształcenia w inżynierii materiałowej*, w którym na specjalne zaproszenie organizatorów uczestniczył prof. **Stanisław Król**. Współorganizatorami spotkania były Polskie Towarzystwo Materiałoznawcze i Katedra Materiałoznawstwa Politechniki Rzeszowskiej. Tematyka seminarium obejmowała programy badań naukowych i kierunki doskonalenia kształcenia w zakresie inżynierii materiałowej.

• W dniach 20–22 września br. w Kulach k. Częstochowy odbyła się Krajowa Konferencja Badań Radiografii-

czych POPÓW 2004, w której uczestniczył dr inż. **Grzegorz Jeziński** z Katedry Materiałoznawstwa i Technologii Bezwiórowych. Podczas konferencji wygłosił on współautorski referat nt. *Radiometryczne metody pomiarów grubości powłok*. Program spotkań obejmował referaty w następujących blokach tematycznych:

- nowe trendy i techniki badań radiograficznych: radiografia komputerowa i pomiary grubości powłok,
- badania nieniszczące konstrukcji statków,
- nowe normy europejskie związane z badaniami RT i VT,
- przemysłowe zastosowania badań radiograficznych: badania tworzyw termoplastycznych i złączy spawanych,
- niepewność pomiarów w badaniach nieniszczących,
- ochrona przed promieniowaniem,
- szkolenie i certyfikacja personelu badań nieniszczących.

Konferencja została zorganizowana przez Politechnikę Poznańską, firmę NDT System oraz Polskie Towarzystwo Badań Nieniszczących i Diagnostyki Technicznej SIMP.

• Od czerwca do września bieżącego roku, po raz pierwszy realizowano na Politechnice Opolskiej projekt *Studenti dla uczelni*.

Inicjatorem tej akcji, wzorowanej na działaniach zachodnich uczelni, był prof. **Ewald Macha**. Dzięki poparciu dziekana Wydziału Mechanicznego prof. Leona Troniewskiego i zrozumieniu mgr inż. **Teresy Wilhelmi**, kierownika Działu Technicznego i wielu innych pracowników działu, dwudziestu trzech studentów ze specjalności prowadzonych przez Katedrę Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn Wydziału Mechanicznego oraz przez Katedrę Podstaw Projektowania Budowlanego Wydziału Budownictwa, odbyło praktykę, w efekcie której odnowione zostało ponadtrzystumetrowe ogrodzenie zabytkowego zespołu dworsko-pałacowego w Karczowie, należącego do Politechniki Opolskiej. Prorektorowi ds. studenckich, prof. **Stanisławowi Witczakowi**, wyrażamy podziękowanie za umożliwienie nieodpłatnego zakwaterowania studentów odbywających praktyki w akademikach.

Studenci Wydziału Budownictwa podczas renowacji ogrodzenia. Od lewej Karol Łakomicz, Michał Malec, Przemysław Lazar

Studenci wraz z opiekunem na tle pałacu w Karczowie. Od lewej: K. Łakomicz, P. Lazar, M. Malec, mgr inż. J. Sołtysek

Praktyki składały się z trzech czterotygodniowych tur. Każdy praktykant przez dwa tygodnie wykonywał prace renowacyjne na rzecz politechniki, a przez następne dwa tygodnie przechodził intensywne szkolenie z zakresu: języka angielskiego, analizy spektralnej, Matlaba, grantów europejskich i projektowania w systemach Inventor i CATIA.

Obustronne korzyści wynikające z projektu pozwalają mieć nadzieję, że to przedsięwzięcie będzie kontynuowane, a studenci z jeszcze większą ochotą będą wspierać prace na rzecz rodzimej uczelni i regionu opolskiego.

- Pracownicy naukowcy z Zakładu Samochodów minione miesiące zaliczyć mogą do szczególnie owocnych, co znalazło wyraz w uczestnictwie w kilku ważnych konferencjach naukowych.

Pierwszą była trwająca w dniach 12 do 15 września w Zakopanem międzynarodowa konferencja – 30th International Scientific Conference on Internal Combustion Engines KONES2004, w której uczestniczył kierownik zakładu, prof. **Jerzy Jantos** wygłaszając referat nt. *Neural modeling of the vehicle Powertrain*, opracowany wspólnie z dr. inż. **Jarosławem Mamałą** i mgr inż. **Adamem Danielczokiem**, doktorantem w zakładzie. W konferencji tej wzięło udział około 200 uczestników m.in. z krajów przodujących w technice motoryzacyjnej jak: Niemcy, USA, Kanada, Australia, Japonia, Korea oraz wszystkich państw ościennych. Żywa dyskusja i interesujące referaty to cechy charakterystyczne tej konferencji. Wybrane opracowania, w tym wymieniony referat opublikowano w *Journal of Kones*, czasopiśmie wysoko punktowym przez KBN.

- 23 września br. w auli Politechniki Opolskiej uroczystie otwarto II Ogólnopolską Konferencję Wychowanie Komunikacyjne 2004. Obrady miały miejsce w Jarnołtówku, a pracownicy Zakładu Samochodów dr inż. **Ireneusz Hetmańczyk** wygłosił referat pt. *Opolska samochodowa jazda ekologiczna Zielony Kierowca – edukacja poprzez rywalizację*, a dr inż. **Andrzej Augustynowicz**

zaprezentował referat pt. *Problem dostrzegania pieszych przez kierujących pojazdami samochodowymi w czasie jazdy nocnej*.

Obradom pierwszej sekcji przewodniczył prof. Jerzy Jantos. Podczas towarzyszącej obradom dyskusji wiele uwagi poświęcono problemowi bezpieczeństwa rowerzystów, niewystarczająco akcentowanego przy okazji tego typu spotkań. Brak odpowiedniej infrastruktury, niewystarczające umiejętności większości, zwłaszcza starszych rowerzystów oraz arogancja kierowców to tylko niektóre dyskutowane hasła.

Uczestnicy konferencji I. Hetmańczyk, J. Jantos, A. Augustynowicz

- W ostatnim tygodniu września (od 23 do 26) także w Zakopanem odbyła się Międzynarodowa Konferencja Motoryzacyjna 2004 KONMOT-AUTOPROGRES Bezpieczeństwo i ekologia pojazdów. Wśród uczestników byli także naukowcy z Zakładu Samochodów, dr hab. inż. **Wojciech Siłka** wygłosił referat pt. *Energetyczne aspekty procesu hamowania samochodu*, a Jerzy Jantos przedstawił główne tezy opracowania pt. *Modelowanie samochodowej przekładni cięgnowej*. Jarosław Mamała omawiał natomiast opracowanie pt. *Algorytm sterowania przekładnią bezstopniową a dynamiczne, energetyczne i ekologiczne aspekty ruchu samochodu*. W konferencji uczest-

Dr inż. Jarosław Mamała prezentuje swój referat

niczyło ok. 300 osób, w większości z polskich uczelni technicznych oraz liczni goście zagraniczni. Obrady odbywały się w 3 sekcjach w ośrodku czasowym Dafne. W czasie konferencji miało miejsce drugie walne zebranie sprawozdawcze Polskiego Towarzystwa Naukowego Silników Spalinowych, którego członkami są pracownicy Zakładu Samochodów Jerzy Jantos, **Andrzej Augustynowicz** oraz Jarosław Mamala. J. Jantos w wyniku głosowania został wybrany do składu trójosobowego zespołu upoważnionego do zatwierdzania sprawozdań zarządu. Atrakcją ostatniego wieczoru konferencji była możliwość obejrzenia spektaklu w Teatrze Witkacego.

- Uczestnikami konferencji REM, która odbyła się 1 i 2 października w Kielcach byli prof. Jerzy Jantos, dr inż. Jarosław Mamala oraz dr inż. Andrzej Augustynowicz. Konferencja została zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, a kierownik Zakładu Samochodów, Jerzy Jantos przedstawił referat pt. *Control of the Continuously Variable Transmission in Passenger Car*, który spotkał się z dużym zainteresowaniem słuchaczy.

J. Jantos podczas wystąpienia

- W Austrii w Graz, w dniach 6-8 października pracownicy Zakładu Samochodów: Jerzy Jantos, Andrzej

Uczestnicy spotkania na szkoleniu

Od lewej: A. Augustynowicz, J. Jantos, J. Mamala

Augustynowicz oraz Jarosław Mamala wraz z liczną grupą 140 specjalistów z różnych polskich ośrodków naukowych uczestniczyli w wyjazdowym sympozjum Polskiego Towarzystwa Naukowego Silników Spalinowych. Osia programu były warsztaty naukowe nt. *Modern Instrumentations & Test System for Powertrain and Development Trends In Internal Combustion Engines*. Niezwykle interesujące wykłady prowadzone przez pracowników firmy AVL Graz wsparte wnikliwą dyskusją oraz wizytą w laboratoriach tej znanej firmy, zaowocowały certyfikatami potwierdzającymi udział w szkoleniu. Szkolenie zostało bardzo wysoko ocenione przez jego uczestników.

J. Dembicka

ZAPOWIEDŹ

- W Turawie w dniach 15–17 grudnia odbędą się kolejne III Opolskie Dni Oszczędzania Energii i Wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii. Jest to spotkanie kół naukowych. Tym razem organizatorami są Koło Naukowe Enerdzajzer oraz Koło Naukowe Odpadów. W planie udział ponad 60 osób, które wygłoszą 35 referatów nt. oszczędzania energii, wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz energetycznego wykorzystania odpadów przemysłowych i komunalnych.

Roman Ulbrich
opiekun SKN Enerdzajzer

Na uniwersytecie w Utah

Korzystając z zaproszenia Profesora Piotra Kokoszki z Departamentu Matematyki i Statystyki Utah State University, podczas tegorocznych wakacji, po raz kolejny miałem okazję gościć na terenie kampusu tej uczelni. Każdy kontakt z innym uniwersytetem dostarcza nowych wrażeń i doświadczeń, to z kolei bardzo przydatnie przekłada się na dalszą kreatywność w działalności akademickiej. Tak było i tym razem, kolejna wizyta i możliwość odwiedzenia nowych departamentów uczelni.

Lato jak w każdej szkole jest okresem wakacji. Rok akademicki rozpoczyna się w USU wraz z początkiem września i kończy na początku maja. W gorące letnie dni tylko niewielu studentów porusza się po kampusie, głównie ci, którzy tam pracują. Ideą władz uniwersytetu godną powielania jest zatrudnianie możliwie największą liczbę młodzieży. W związku z tym portierzy, personel pomocniczy w barach, stołówkach i domach akademickich, personel sprząający itd. rekrutuje się głównie spośród studentów. Biorąc dodatkowo pod uwagę fakt, że uczelnia jest jednym z największych pracodawców w Utah, daje to możliwość zdobywania środków do życia pokaźnej liczbie młodzieży. O zalecanych wychowawczych tej strategii z oczywistych powodów nie trzeba wspominać.

Stanowi to również duże udogodnienie dla studentów z zagranicy, których status materialny w krajach rodzinnych nie pozwalałby na studiowanie w USA z pieniędzy, które mogą otrzymać z domów rodzinnych.

Lato to zatem czas wakacji tylko dla niektórych. Do grupy nieodpoczywających zaliczają się też profesorowie, tak jak zapraszający mnie matematyk profesor Piotr Kokoszka oraz kierujący Center for Profitable Uses of Agricultural Processing and Production Byproducts, w Departamencie Depts of Biological & Irrigation Engineering and Nutrition & Food Sciences profesor Conly L. Hansen.

To właśnie wizyta w Centrum Profesora Hansena (fot. 1) pozwoliła zapoznać się z jego uznanymi w przemyśle spożywczym osiągnięciami. Z przemysłem rolno-spożywczym wiąże się profil Zakładu Techniki Rolniczej i Leśnej, który mam przyjemność reprezentować.

Zajęty przemysłowym wdrażaniem swoich osiągnięć prof. Conly L. Hansen powitał mnie słowami, które na długo zapamiętam. Opowiadając o ostatnich dniach spędzonych w samolotach, podróżując po całych Stanach Zjednoczonych, profesor zaznaczył, iż moja wizyta, kolegi po fachu, ma w tym dniu dla niego największy priorytet. Jako nauczyciel zawsze musi znaleźć czas dla kogoś, kto przyjeżdża dowiedzieć się czegoś nowego. Zapoznał mnie z programem swoich badań i osiągnięć. A następnie zaprosił do odwiedzenia niektórych laboratoriów dydaktycznych Wydziału Żywności (fot. 2).

Warto wiedzieć, że program laboratorium produkcji mięsa obejmuje wszystkie urządzenia związane z eta-

pami produkcji mięsa, począwszy od bazy hodowli zwierząt, poprzez ubojnię, aż do urządzeń produkcji wędlin. Wśród nich natryskowe urządzenie profesora Hansena do bezkontaktowej aromatyzacji wyrobów stanowi bardzo cenione rozwiązanie techniczne. Główną zaletą chronionego patentem urządzenia jest to, że dzięki specjalnie skonstruowanym dyszom o średnicy 1/4 szerokości włosa prowadzi się bezdotykowy natrysk surowych kawałków mięsa. W produkcji mięsnej stosuje się liczne uszlachetniacze i inne dodatki nadające wyrobom odpowiednie cechy. Duże ciśnienie i bardzo wąska szerokość strumienia natrysku pozwala na proporcjonalne rozmieszczanie się aromatu w całej objętości kawałka mięsa, nie czyniąc przy tym uszkodzeń strukturalnych tkanki, czego nie zapewnia metoda klasyczna, polegająca na natryskiwaniu igłowym. W efekcie, co nie dla wszystkich jest takie oczywiste, szynka nabiera na przykład przyjemnego zapachu jałowca, tak jak by się pół nocy wędziła gdzieś w podlaskiej wędzarni. Bezkontaktowość procesu ma dodatkowo bardzo istotne zalety higieniczne, zapobiega przenoszeniu się chorób, w przypadku zarażenia się jakiejś partii mięsa.

W zależności od tematu zajęć w laboratoriach wypieka się również pieczywo, produkuje smaczne (znane w całej okolicy) lody oraz inne produkty spożywcze. Wszystko to zaraz po wyprodukowaniu trafia do przywydziałowego bufetu, w którym rozchodzi się następnie jak przysłowiowe „ciepłe bułeczki”, ciesząc się wyśmienitym zainteresowaniem, zarówno studentów, mieszkańców Logan, jak i gości z Polski (fot. 3).

Przy produkcji tych wyrobów pod nadzorem nielicznych specjalistów zatrudnieni są przede wszystkim studenci. Pracując realizują pełny program zajęć. Dodatkowo przyszli inżynierowie żywności uczą się przygotowywania konkretnych dań, jak np. sandwiche spożywane chętnie w porze lunchu zarówno przez gawiedź akademicką, jak i zatrudnionych w okolicy pracowników oraz turystów. Bogaci nie marnują żadnej okazji do pomnażania pieniędzy. Uniwersytet uczy oraz daje zatrudnienie. Produkty uniwersyteckie cieszą się w mieście marką ekologicznie zdrowych, nazywanych po angielsku organic.

Nie mogę nie wspomnieć o innych osiągnięciach ośrodka, do których zaliczają się na przykład nowocze-

Fot. 1. Autor przed budynkiem Departamentu Nauk o Żywności

Fot. 2. Profesor Conly L. Hansen w sali laboratorium maszyn i urządzeń spożywczych

Fot. 3. Żona autora Anna, studiująca na co dzień język angielski w Chicago, Illinois

sne rozwiązania w technologii bioreaktorów, których pomysłodawcą jest prof. Hansen. Najważniejszą miarą zdolności i osiągnięć naukowca jest liczba wdrożonych do przemysłu, których jest autorem. Ta w przypadku profesorów z tego departamentu jest imponująca.

Utah State University otwarty jest na przyjmowanie zdolnej młodzieży na studia inżynierskie, magisterskie i doktoranckie (zainteresowani mogą się zwrócić po szczegóły drogą elektroniczną do autora artykułu pod adresem mtuk@po.opole.pl).

Fot. 4. Główna świątynia mormonów

Stan Utah jest bardzo malowniczo położony, jego poszczególne miejscowości przytulone są do ciągnących się nieprzerwanie stoków Gór Skalistych (Stone Rocks). Zasiadlony został przez społeczność Kościoła Mormońców, przybyłą w 1864 roku pod przywództwem Brigham Younga. Wyznawcy tej odmiany chrześcijaństwa przybyli na te tereny powodowani licznymi konfliktami ze społecznościami lokalnymi wschodnich i centralnych stanów USA po roku 1830, kiedy to założyciel Kościoła Joseph Smith ogłosił odnalezienie kamiennych tablic z przykazaniami mormońskimi. Jakkolwiek religia ta od samego początku nakładała na jej wyznawców konserwatywne zasady pokory, to jednak fakt wielożenstwa kłócił się z obyczajami panującymi już wówczas w tej części świata. Jedynym rozwiązaniem było odnalezienie miejsca oddalonego na tyle od innych, aby pozwoliło na życie w spokoju. Tym miejscem okazała się niezamieszkała wówczas dolina dzisiejszego Salt Lake City. Dziś w samym SLC mieszka tylko 50% wyznawców mormońskich, niemniej nie zmienia to poczucia, że oto znajdujemy się w wielkim centrum tej religii. Główna świątynia mormonów (fot. 4), centrum kongresowe na 27 tysięcy delegatów, wszechobecni misjonarze ze wszystkich krajów świata, wszystko to powoduje, że łatwo wyczuwalny jest niepowtarzalny charakter tego miejsca. Największa na świecie biblioteka genealogiczna służąca mormonom do poszukiwania korzeni swoich bliskich zmarłych jeszcze przed okresem dziewiętnastowiecznych objawień, za których należy się modlić w celu ich zbawienia, służy de facto również wielu innym ludziom na całym świecie. Na podstawie jej bazy danych korzystali z filii w Berlinie również niektórzy polscy autochtoni pragnący dowodzić pochodzenia swoich niemieckich korzeni.

Mormoni często w Polsce myleni są z amiszami wyznającymi pewną odmianę chrześcijaństwa. U amiszów mężczyźni noszą długie brody, czarne okrągłe kapelusze, ciemne fraki, kobiety ubierają się natomiast w charakterystyczne suknie z przełomu XIX i XX wieku, w szarym odcieniu. Ale amisz zamieszkują okolice Cleveland w stanie Ohio.

Mormoni ubierają się zupełnie nowocześnie, są bardzo zadbani. Zewnętrzna elegancja jest częścią ceremoniału wiary. Mają dużo dzieci, nikogo nie dziwi siedmiu potomków. Przez co Kongres stanu Utah wydaje na edukację procentowo największą wartość ze swojego budżetu, dając przy tym samym jednocześnie najmniejszą w USA wartość w liczbach bezwzględnych (tu: dolarach) per capita.

Podróże kształcą, korzystając z pobytu w Utah, miałem wspaniałą możliwość zapoznania się z osiągnięciami i warsztatem naukowym Utah State University, ale jednocześnie doskonałą okazję do postawienia stopy nad nieuregulowaną linią brzegową wielkiego słonego jeziora, które jeszcze 3 tysiące lat temu złożyło skały otaczające dzisiejsze Salt Lake City za co great thanks to Mrs. Marianne Rich, Prof. Piotr Kokoszka, Prof. Conly L. Hansen, Prof. Darren Cornforth.

Marek Tukiendorf,
kierownik Zakładu Techniki Rolniczej i Leśnej WM

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii

VIII Kongres Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Neurologicznych

Ponad 4000 uczestników z 90 krajów wzięło udział w VIII Kongresie Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Neurologicznych (EFNS), który odbył się w dniach 4–7 września br. w Paryżu. W ponad 100-osobowej grupie z Polski znalazł się prof. **Józef Opara** z Wydziału WFiF. Profesor Opara wraz z ordynatorami trzech oddziałów neurologicznych – z Końskich, Pszczyny i Kielc przedstawił poster zatytułowany „New Developed Impairment Scale – Repty Stroke Scale – Results Of Multicenter Trial”, zawierający wyniki badań przeprowadzonych u 240 chorych po udarze mózgu. Generalnie podczas kongresu przedstawiono ponad 1200 doniesień naukowych oraz przeprowadzono liczne kursy dokształcające. Obrady toczyły się w Pałacu Kongresów przy Placu Porte de Maillot.

Inauguracja siatkarzy

Niespodziewane, ale zasłużone zwycięstwo odnieśli zawodnicy AZS-u Opole w pierwszym meczu sezonu 2004/5 w Serii B pierwszej ligi siatkarzy. 2 października br. podopieczni trenera **Zbigniewa Rektora** bardzo łatwo pokonali gości ze Zduńskiej Woli 3:0 (25:14, 25:23, 25:15). W przedsezonowych sparingach akademicy dwukrotnie przegrali ze Zduńską Wolą 1:3 i z pewnością nie byli faworytem. Trener Rektor przyznał po meczu, że nie spodziewał się tak dobrej gry swoich podopiecznych, po tak krótkim okresie przygotowawczym. Zdecydowała ambicja i wola walki moich zawodników – dodał Rektor.

Pomimo efektownego zwycięstwa trener koordynator **Paweł Czerepok** zapewnił nas, że opolski zespół w tym sezonie walczyć będzie tylko o utrzymanie się w Serii B.

W inauguracyjnym meczu barw AZS-u bronili: **Rykała, Żukowski, Strzała, Skotak, Migdał, Mundzia, Majka, Milicevic, Marciniak, Wendykier, Raniszewski**.

Tomasz Bohdan

Kongres przedolimpijski w Salonikach

Igrzyska Olimpijskie ery nowożytnej rozgrywane są od 1896 roku co 4 lata. Od kilkudziesięciu lat, w okresie bezpośrednio poprzedzającym igrzyska, organizowane są kongresy przedolimpijskie, na których naukowcy z różnych dziedzin kultury fizycznej i sportu przedstawiają aktualne problemy badawcze.

W dniach 6–11.08.2004 r. na obiektach Uniwersytetu Arystotelesa w Salonikach odbył się kolejny kongres przedolimpijski, którego hasłem przewodnim było „Sport science through the ages. Challenges in the new Millenium”. Organizatorem kongresu był Wydział Wychowania Fizycznego i Nauk o Sporcie Uniwersytetu Arystotelesa w Salonikach i Międzynarodowe

Stowarzyszenie Nauk o Sporcie i Kulturze Fizycznej (ICSSPE).

Zainteresowanie kongresem przeszło wszelkie oczekiwania organizatorów, głównie za przyczyną przyjazdu ponad 300 naukowców z Chin, gospodarzy przyszłych igrzysk olimpijskich. Chińczycy udowodnili jak poważnie traktują przygotowania do igrzysk w Pekinie w 2008 roku. W sumie Komitet Naukowy, obok zaproszonych gości, zaakceptował 1326 wystąpień, w tym blisko 800 w formie plakatów.

Kongres charakteryzował się wyjątkową różnorodnością prezentacji.

Ranne (8.30) obrady rozpoczynały wykłady wiodące (kluczowe), podczas których uznany powszechnie autorytet prezentował obecny stan wiedzy dotyczącej głównego tematu naukowego w danym dniu.

Następne dwie godziny poświęcono na obrady przy okrągłym stole o charakterze interdyscyplinarnym, w których trzech przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych „spierało się” o swój wkład w rozwój wybranego aspektu kultury fizycznej i sportu.

Po kawie kontynuowano okrągły stół, jednakże był on już poświęcony określonej dyscyplinie. Kolejne wystąpienia miały charakter wykładów akademickich („Tutorial Lacture”) lub docieklivej, często burzliwej dyskusji, przypominającej starożytne rozmowy Sokratesa (Socratic debate).

Równolegle toczyły się 30-minutowe wykłady w formie sympozjów teoretycznych. W ciągu dnia odbywało się 6 do 10 tego typu wystąpień, obejmujących różnorodny zakres tematyczny, tak jak na przykład: Nauki informatyczne w sporcie, Kwestie filozoficzne historii sportu, Identyfikacja talentów i rozwój młodych sportowców, Prawo i zarządzanie w sporcie, Doping genowy w sporcie.

Po obiedzie rozpoczynał się następny, obszerny blok wystąpień w formie sesji tematycznych. Sesje obejmowały po 6–10 krótkich, dziesięciminutowych wystąpień na ściśle określone tematy. Ich przykłady dowodzą, jak obszerną dziedziną wiedzy są tzw. nauki o kulturze fizycznej. Oto kilka tematów sesji: Psychologia sportu, Zdrowie i sprawność, Biomechanika sportu, Biochemia i odżywianie, Pedagogika i wychowanie fizyczne, Trening i sport wyczynowy, Historia sportu i filozofia, Medycyna sportu i rehabilitacja, Nowe techno-

logie w sporcie, Aktywność rekreacyjna czy Fizjologia, ergofizjologia i ergonomia sportowa.

Równocześnie, każdego dnia, prezentowano w blokach tematycznych plakaty, których liczba często w skali dnia przekraczała 100.

W licznej grupie badaczy kultury fizycznej znalazło się także dwóch pracowników Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej: prof. dr hab. **J. Iskra** z referatem *Wingate anaerobic test versus other anaerobic field tests in high level hurdlers* i dr **Zbigniew Borysiuk** *Differences between representatives of three kinds of weapon in fencing from somatic and physiological point of view* oraz *Evaluation of postural stability in people with back pain*. Autor tej notatki i dr Borysiuk występujący także w imieniu współautorów (**Słonka K.**, **Paluch P.**) starali się, z różnym skutkiem, wyróżnić z grupy skośnookich, ruchliwych i krzykliwych Chińczyków.

Obrady kończyły się ok. 19.00 i wtedy można było zamienić się w turystę zwiedzającego historyczne miasto Saloniki. Z racji 35 stopniowego upału już w czasie obrad zrezygnowaliśmy z uciążliwego noszenia garniturów. Saloniki to miasto pełne zabytków, głównie kościołów, których historia sięga V w p.n.e. Na szlaku od kampusu uniwersytetu do miejsca zakwaterowania można było zobaczyć ich kilka, w tym reprezentacyjny dla miasta kościół św. Dymitra. Atmosfera w kościołach często przypominała tutejsze ulice – tłoczne i gwarne. Pięknym zwyczajem w kościołach grekokatolickich jest zapalenie zakupionych wewnątrz (po 20–50 centów) świec, poparte wypisywaniem na małych karteczkach próśb do odpowiedniego patrona. Wspominając o zabytkach Salonik nie sposób zapomnieć o usytuowanej na nabrzeżu Białej Wieży, symbolu miasta.

Saloniki między dwoma największymi greckimi imprezami roku (mistrzostwa Europy w piłce nożnej i igrzyska olimpijskie) wyglądały bardzo kolorowo. Nie wiadomo było, czy Grecy są bardziej dumni ze złotego medalu w piłce nożnej czy z powodu organizacji igrzysk.

Koniec pobytu wiązał się z trudnym problemem wyboru pamiątek. Przebojem dla chłopaków okazała się koszulka greckiej reprezentacji piłkarskiej z numerem 9. zakupiona przeze mnie za „jedyne” 15 euro, która wywołała furorę w rodzinnym domu.

prof. J. Iskra

Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji

Pracownicy Wydziału są stałymi uczestnikami licznych konferencji, sympozjów, na których prezentują własny dorobek naukowy w formie artykułów, referatów itp. W ostatnim czasie miały miejsce następujące spotkania naukowe:

- W dniach 16–17 września br. na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu odbyła się Krajowa Konferencja Naukowa nt. *Rola bezpośrednich inwestycji zagranicznych w podnoszeniu globalnej pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstw w Polsce*, podczas której dr **M. Kania** wygłosiła referat *Wpływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich na rozwój gospodarczy regionu na przykładzie Opolszczyzny*.

- W dniach 20–21 września br. miała miejsce II Ogólnopolska Konferencja Naukowa QUALITY – 2004, Doświadczenia i efekty funkcjonowania systemów zarządzania jakością w przedsiębiorstwach. Organizatorem konferencji była Politechnika Częstochowska, Wydział Zarządzania, Katedra Systemów Technicznych i Katedra Ergonomii i Ochrony Pracy. Mgr inż. **K. Hys** przedstawiła referat *Zarządzanie jakością w usługach przemysłowych na przykładzie REMAK SA*. Współautorem referatu był prof. **R. Knosala**.

- Mgr inż. **I. Tomczuk** wzięła udział w XIV Krajowej Konferencji Automatyzacji Procesów Dyskretnych organizowanej przez Instytut Automatyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Konferencja odbyła się w Zakopanem w dniach 22–25 września 2004 r., gdzie I. Tomczuk wygłosiła dwa referaty *Przedsiębiorstwo wirtualne – wyzwania dla współczesnych przedsiębiorców* (autorzy: **I. Pisz**, **I. Tomczuk**, **S. Saniuk**) oraz *Zastosowanie metody programowania z ograniczeniami w MŚP zarządzanych przez projekt* (autorzy: **I. Tomczuk**, **K. Bzdyra**, **Z. Banaszak**).

- W dniach 26–27 września br. w Szczyrku miało miejsce seminarium Polskiej Akademii Nauk (oddział Katowice), na którym referat *Zmienność struktury zasiewów w województwie opolskim w latach 1999–2003 na tle tendencji długookresowych* wygłosiła dr inż. **M. Szewczyk**.

- Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji Politechniki Wrocławskiej był organizatorem Międzynarodowej Konferencji Rapid Production, Innovation-Knowledge-Industry (Wrocław, 29 września – 1 października br.). Referat *CP-based project driven manufacturing* wygłosiła mgr inż. **I. Tomczuk** (autorzy: **I. Tomczuk**, **W. Muszyński**, **Z. Banaszak**).

- Szczególnie uroczysty charakter miała pierwsza inauguracja roku akademickiego na kierunku europeistyka. Ze studentami spotkali się m.in. dziekan wydziału, prof. **A. Zagórska**, prorektor ds. organizacyjnych

– dr **Z. Kasperski** oraz wicemarszałek województwa opolskiego – **R. Galla**. Wykład inauguracyjny *Fundusze strukturalne w Unii Europejskiej* wygłosił prodziekan WZiIP ds. organizacyjnych – dr **K. Malik**. Uroczystość uświetnił występ chóru.

Mirosława Szewczył

Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii

Konferencja „Wychowanie komunikacyjne 2004”

W dniach 22–25 września 2004 odbyła się II Ogólnopolska Konferencja Dydaktyczno-Naukowa „Wychowanie komunikacyjne 2004”. Organizatorem był Zakład Techniki Politechniki Opolskiej przy współudziale Kuratorium Oświaty w Opolu.

Nad wartością merytoryczną konferencji czuwał Komitet Programowy, którego przewodniczącym był prof. **Jerzy Skubis**, a kierownikiem zespołu recenzentów prof. **Maksymilian Gajek**. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego i organizatorem konferencji był dr **Aleksander Smółka**.

Nad konferencją objął patronat Minister Edukacji Narodowej i Sportu, Minister Infrastruktury, Przewodniczący Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego oraz Marszałek Województwa Opolskiego.

Udział w konferencji wzięli nauczyciele akademicki, nauczyciele wychowania komunikacyjnego, wizytatorzy, pracownicy instytutów badawczych, egzaminatorzy z WORD-ów oraz przedstawiciele policji, zwłaszcza służby drogowej i liczna grupa działaczy Polskiego Związku Motorowego.

Ponadto obecni byli przedstawiciele resortu edukacji w osobie starszej wizytator **Danuty Dzido**, reprezentanta Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w zastępstwie sekretarza KRBRD – **Joanna Sakowska**, wicewojewoda opolski i przewodniczący Wojewódz-

kiej Rady BRD **Franciszek Stankala** i przedstawiciel marszałka województwa opolskiego **Paweł Jasiński**, przedstawiciele Komendy Głównej Policji podinspektor **Marek Konkolewski** i nadkomisarz **Mirosława Świdzińska**, Komendy Stołecznej Policji podinspektor **Krzysztof Słowiński**, a Komendy Wojewódzkiej Policji – inspektor **Tadeusz Kulesza**, zastępca Komendanta Wojewódzkiego i podinspektor **Urszula Przywara-Jurgowska** ze Służby Ruchu, sekretarz Wojewódzkiej Rady BRD **Henryk Dojke**, przedstawiciel Opolskiego Kuratora Oświaty wizytator **Irena Szott** oraz starsi wizytatorzy: **Grażyna Chilicka** i **Jan Olejnik**, grupa egzaminatorów WORD-ów na czele z Dyrektorem WORD – **Stefanem Książkiem** oraz liczna grupa działaczy Polskiego Związku Motorowego z Prezesem Zarządu Okręgu **Marianem Długołęckim** i przedstawicielem Zarządu Głównego **Zbigniewem Jarozsem**. W konferencji uczestniczyli także niemieccy nauczyciele z kierownikiem **Berndem Thierem**.

Listy z życzeniami pomyślnych obrad nadesłali: sekretarz stanu z Kancelarii Prezydenta RP pani **Barbara Labuda**, podsekretarz stanu Ministerstwa Infrastruktury pan **Ryszard Krostek**, marszałek województwa opolskiego pan **Grzegorz Kubat** oraz prekursor idei wychowania komunikacyjnego w Polsce pan **Witold Bober**.

Na konferencji wygłoszono 27 referatów, których tematyka obejmowała: metodykę wychowania komunikacyjnego, kształcenie i doksztalcanie nauczycieli, wychowanie komunikacyjne w ośrodkach dla dzieci niepełnosprawnych, metody i formy realizacji wychowania komunikacyjnego w nauczaniu zintegrowanym, przygotowanie uczniów do uzyskania karty rowerowej. Omówiono sposoby i formy przeprowadzania turniejów o wiedzy na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym, dyskutowano o ochronie środowiska, alternatywnym napędzie, zmęczeniu kierowcy i o bezpiecznych drogach.

Na zakończenie konferencji opracowano wnioski dotyczące bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz nauczania wychowania komunikacyjnego w szkołach.

A. Smółka

Wzabytkowym zamku w Kamieniu Śląskim koło Opola w dniach 23–24.09.2004 r. odbyło się po raz kolejny sympozjum pn. *Trwałość Materiałów i Konstrukcji Budowlanych* zorganizowane przez Katedrę Fizyki Materiałów Wydziału Budownictwa Politechniki Opolskiej oraz Komisję Inżynierii Budowlanej przy Oddziale Polskiej Akademii Nauk w Katowicach przy wsparciu Centrum Trwałości i Niezawodności Materiałów i Konstrukcji – CESTI.

Obrady otwarli rektor Politechniki Opolskiej prof. **Piotr Wach** oraz członek Polskiej Akademii Nauk prof. **Józef Głomb**. Udział w spotkaniu wzięli pracownicy z ośrodków naukowych z Niemiec, Czech, Słowacji i Polski, którzy wygłosili referaty naukowe w następujących sesjach:

1. Trwałość materiałów
2. Niezawodność konstrukcji budowlanych
3. Trwałość zabytków (z udziałem wojewódzkiego konserwatora zabytków mgra Macieja Mazurka)

4. Inżynieria materiałów budowlanych
5. Termomechaniczne modele trwałości

Konferencja zalicza się do cyklicznych polsko-czesko-słowackich spotkań naukowych, które organizuje od lat Komisja Inżynierii Budowlanej przy Oddziale PAN w Katowicach. Pierwsze z takich spotkań doszło do skutku w Jeseniku w 1995 r., a następne odbywały się w Bratysławie, Żilinie, Opolu, Brnie i Kamieniu Śląskim. Problemy trwałości budowli w tym cyklu spotkań występowały jako idea przewodnia. Spotkania cechuje pewna tradycja, w którą wpisuje się tegoroczne sympozjum. Należy podkreślić, iż wspólnym elementem wygłoszonych referatów oraz prowadzonej dyskusji były opisy uszkodzeń materiałów oraz wykonanych z nich konstrukcji budowlanych, w tym także budowli zabytkowych. Warto również zauważyć, że przyczyny narastania uszkodzeń materiału

Ciąg dalszy na stronie 29

Dział Współpracy Międzynarodowej i Programów Unii Europejskiej

Program SOCRATES – dydaktyka w wymiarze europejskim

Fundusze dla Polski na rok 2004/2005 na mobilność (wyjazdy i przyjazdy) studentów w budżecie programu Socrates/Erasmus zostały ponad dwukrotnie zwiększone w porównaniu do lat poprzednich. Wynika to z naszej akcesji do Unii Europejskiej – przydział środków dla Polski jest określany obecnie według tych samych zasad, jakie stosuje się wobec innych państw członkowskich, podczas gdy poprzednio zależał od wysokości składki wpłacanej przez Polskę na pokrycie kosztów naszego uczestnictwa w programie.

Wzrost środków przeznaczonych na wymianę następuje również w całym programie Socrates, co wynika z polityki Komisji Europejskiej, która uznaje rozwój mobilności studentów i pracowników uczelni za istotny czynnik sprzyjający poprawie jakości kształcenia. Bezpośrednie korzyści studentów biorących udział w programie mobilności są przy tym powszechnie potwierdzane – a świadczy o tym również pięcioletnie doświadczenie naszej uczelni.

Zwiększony poziom finansowania wymiany akademickiej będzie utrzymany w latach 2005/06 i 2006/07. Począwszy zaś od roku 2007, po wejściu w życie nowego zintegrowanego programu dla edukacji (Life Long Learning Programme), poziom finansowania wymiany akademickiej będzie podlegał dalszemu znacznemu zwiększeniu. Według planów Komisji Europejskiej mobilność studentów w Europie w ramach programu Erasmus ma wzrosnąć w najbliższych latach z obecnego poziomu ok. 120 000 wyjazdów rocznie do 200 000 wy-

jazdów, a w roku 2010 ma osiągnąć poziom 300 000 wyjazdów.

W obszarze programu zintegrowanego (Integrated Programme) znajdują się znane programy: Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundwieg oraz program horyzontalny obejmujący aspekty polityki edukacyjnej, kształcenia językowego, rozpowszechniania wyników działań, a także program Jean Monnet, obejmujący europejskie instytucje i stowarzyszenia.

Biorąc pod uwagę powyższe plany Komisji Europejskiej, Agencja Narodowa programu SOCRATES/Erasmus, poprzez uczelniane biura wymiany międzynarodowej i działy współpracy z zagranicą, zwraca się z gorącym apelem do uczelni o podejmowanie działań zmierzających do rozwoju mobilności studentów i pracowników tak, aby umożliwić polskim studentom udział w europejskiej wymianie, i to w stopniu odpowiadającym ich liczebności. Głównym czynnikiem w tym dążeniu jest zapewnienie pełnego wykorzystania zwiększonych środków przyznanych uczelniom, przede wszystkim, na wyjazdy studentów i kadry dydaktycznej. Niewykorzystanie tych środków przez niektóre uczelnie i informowanie o tym Agencji Narodowej dopiero pod koniec roku akademickiego – jak to się zdarzało w ubiegłych latach – oznacza, że niewykorzystane środki będą musiały być zwrócone do Komisji Europejskiej. Na szczęście, Politechnika Opolska nie ma takich problemów – aczkolwiek większym i postępującym zainteresowaniem cieszą się wyjazdy studentów, natomiast wymiana kadry dydaktycznej nie wykazuje spodziewanej dynamiki.

Education and Culture

Socrates
Erasmus

Dotychczasowe doświadczenia uczelni w wielu krajach UE wskazują, że rozwojowi mobilności studentów sprzyjają m.in. następujące działania:

- wzmacnianie współpracy instytucjonalnej między uczelniami w krajach UE nie tylko w obszarze badań naukowych, ale również w dziedzinie dydaktyki,
- wykorzystywanie możliwości stwarzanych przez program Erasmus przy opracowywaniu programów studiów (Curriculum Development Projects) i organizowaniu kursów intensywnych (Intensive Programmes) w ramach projektów wielostronnych,
- wprowadzanie systemu akumulacji i transferu punktów opartego na systemie ECTS,
- wprowadzanie dwustopniowego systemu kształcenia, zgodnie z postulatami Deklaracji Bolońskiej,
- organizowanie wspólnych studiów magisterskich z uczelniami z krajów UE, co może również ułatwić udział w programie Erasmus Mundus,
- zapraszanie wykładowców (visiting professors) do prowadzenia

zajęć dydaktycznych w ramach programu Erasmus, jak również w ramach innych kontaktów międzyuczelnianych,

- prowadzenie zajęć na wybranych wykładach lub kierunkach studiów w najczęściej używanych językach europejskich,
- wprowadzanie wewnętrznych systemów zapewniania jakości,
- staranne przygotowywanie mobilności studentów (Learning agreement),
- dofinansowywanie stypendiów Erasmusa ze środków własnych uczelni i ze środków pozyskanych od sponsorów, a także ze środków budżetowych,
- zapewnianie odpowiedniej obsługi administracyjnej w dziekanatach i możliwości zakwaterowania dla studentów przyjeżdżających oraz organizowanie dla nich kursów językowych,
- szeroka akcja informacyjna i promocyjna programu Erasmus tak, aby każdy student w kraju znał wymagania związane z wyjazdem na studia za granicę oraz aby zachęcić studentów w uczelniach partnerskich do przyjazdu na studia w uczelniach krajowych.

Ponad wszelką wątpliwość, wspólne projekty międzynarodowych programów dydaktycznych, studia magisterskie, zajęcia w ramach programów intensywnych, a także dużo głębsza współpraca, której przejawem był np. przeprowadzany dwukrotnie egzamin wstępny na Politechnikę Vaasa w Finlandii, świadczą o europejskim wymiarze szkoły.

Jednak, podstawowym dążeniem uczelni we współpracy międzynarodowej powinno być uczestnictwo w projektach Erasmus Mundus. Jak informowaliśmy, celem tego programu jest podniesienie jakości kształcenia w europejskim szkolnictwie wyższym poprzez szerszą współpracę z krajami trzecimi i wspieranie w ten sposób rozwoju zasobów ludzkich oraz promowanie dialogu i pogłębianie zrozumienia między narodami i różnorodnością kultur.

Program służy następującym celom szczegółowym:

- promowaniu wysokiej jakości programów studiów, których dodatkową zaletą jest wyraźnie eu-

ropejski charakter, stanowiących atrakcyjną ofertę zarówno w obrębie Unii Europejskiej, jak i poza jej granicami;

- zachęceniu wysoko wykwalifikowanych absolwentów i nauczycieli akademickich z całego świata do zdobywania kwalifikacji i/lub doświadczenia w Unii Europejskiej i stworzenie im takich możliwości;
- nawiązaniu bardziej usystematyzowanej współpracy pomiędzy uczelniami w Unii Europejskiej i krajach trzecich oraz zwiększeniu liczby wyjeżdżających z Unii Europejskiej w ramach europejskich programów studiów;
- zwiększeniu dostępności oraz promowaniu i wzmocnieniu pozytywnego wizerunku szkolnictwa wyższego w Unii Europejskiej.

Odnosnie akcji informacyjnej i promocyjnej programu Erasmus zarówno Agencja Narodowa, jak i powołane do tego działły wymiany międzynarodowej w uczelniach wykonują mrówczą pracę w bezpośrednich kontaktach z partnerami. Agencja Narodowa deklaruje pełną współpracę z uczelniami poprzez: organizację spotkań informacyjnych dla uczelnianych koordynatorów oraz potencjalnych projektodawców, udostępnianie materiałów promocyjnych (foldery o Erasmusie i broszura Come and study in Poland) oraz promowanie polskich uczelni na imprezach międzynarodowych – jak np. udział w wystawie na 16. Konferencji EAIE w Turynie we wrześniu br., uczestnictwo w konferencji ACA w Brukseli (wiosna 2004), promocja polskich uczelni na targach edukacyjnych (ORIENTA 2004), promocja naszego systemu kształcenia, wsparcie organizacji „Dni Erasmusa”, udział w międzynarodowych seminariach projektowych, których Socrates jest członkiem konsorcjum.

W dniach 8–9 października br., około 60 wybranych przedstawicieli polskich uczelni uczestniczyło w Warszawie, w seminarium projektu „Zwiększenie mobilności studentów i nauczycieli w rozszerzonej Unii Europejskiej. Projekt koordynowany jest przez niemiecką Agencję DAAD, a realizowany jest przy współudziale 10 państw: Austrii, Belgii, Czech, Niemiec, Finlandii,

Węgier, Słowacji, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii i Polski.

Celem seminarium było (i nadal pozostaje) poszukiwanie możliwości zwiększenia liczby studentów i nauczycieli akademickich uczestniczących w wymianie Erasmusa, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań prowadzących do zmniejszenia dysproporcji pomiędzy liczbą osób wyjeżdżających i przyjeżdżających w przypadku nowych krajów członkowskich.

Praca informacyjno-promocyjna wykonywana przez poszczególne biura współpracy lub działły wymiany międzynarodowej, siłą faktu – skupiona jest na współpracy z pozyskanymi już uczelniami partnerskimi oraz poszukiwaniu nowych partnerów (na dzień 15 października, Politechnika Opolska posiada 27 umów bilateralnych, z czego dwie są w dalszym ciągu w fazie negocjacji).

Bieżąca wymiana akademicka oraz „wspólne interesy” narzucają ramy i wymogi tych prac, przez co informacja i promocja ma charakter bardziej roboczy. Jednak cała sfera promocji ogólnej uczelni (np. organizacja i obsługa targów) oraz informacja z punktu widzenia wszystkich jednostek jako całości instytucji odbywa się zwykle na wyższym szczeblu działów promocji i biur informacji szkół wyższych.

Na zakończenie, jedna kwestia natury ogólnej, niemniej jednak bardzo ważna z punktu widzenia dalszego uczestnictwa polskich uczelni w „Erasmusie”. Otóż program zakłada ekwiwalencję wymiany, czyli liczba studentów wyjeżdżających powinna równać się liczbie studentów przyjeżdżających na nasze uczelnie. Niestety, daleko nam do tego i ciągle zbyt mało studentów z UE przyjeżdża na studia w polskich uczelniach. Szczęśliwe są uniwersytety lub politechniki, które goszczą 20–30 studentów w danym roku akademickim. My mamy nadzieję, iż w roku akademickim 2004/05 na Politechnice Opolskiej będzie studiowało 13–15 studentów z Finlandii, Hiszpanii i Niemiec.

U podłoża tak niekorzystnej sytuacji daje się zauważyć: brak oferty kursów w językach obcych, brak

Ciąg dalszy na stronie 37

Latarnia morska z widokiem na „Estadio de Riazor”

Dla licznych w Europie fanów klubu „Deportivo” – La Coruña, jedno z najbardziej wysuniętych na północny zachód miast Hiszpanii (galicyjska A Coruña), jest obleganym miejscem w sezonie piłkarskiej ligi mistrzów lub w okresie rozgrywek pucharowych. To, że Hiszpanie lubią sport i mają w tej sferze życia wiele do powiedzenia, widać na każdym kroku – liczne stadiony, baseny, miejsca rekreacyjne są znaczącym elementem tego miasta. Oczywiście, zarówno stadion, jak i latarnia morska – legendarna Wieża Herkulesa, to tylko umowne, może nawet nie najbardziej atrakcyjne miejsca w Corunii. Nie ma tu wielu cennych zabytków, ale jest wiele atrakcyjnych miejsc, specyficzna atmosfera miasta portowego i centrum regionalnego handlu i przemysłu lekkiego – a poza tym wiele terenów rekreacyjnych i miejsc do biegania, spacerów wzdłuż plaży, a także parków na pobliskich wzgórzach. Fale Oceanu Atlantyckiego z miarowym hukiem uderzają o skały zatoki, a pory dnia i nocy wyznaczają czas przypływu i odpływu.

Galicja zwana jest w Hiszpanii „krajem 1000 rzek”, ponieważ rzeki przecinają cały region. Wybrzeże pełne jest kontrastów; można popalać się na łagodnych plażach As Marinas albo uprawiać wspinaczkę na niebezpiecznych stokach Costa de la Muerte – Wybrzeża Śmierci.

Klimat w Galicji jest umiarkowany i dość deszczowy, zwłaszcza zimą, kiedy to temperatura wynosi średnio 5 stopni, zaś latem, temperatura nie spada poniżej 20. Pierwszymi mieszkańcami tych obszarów byli Celtowie, następnymi byli Rzymianie, i to oni pozostawili po sobie mury w Lugo, wspaniałą most w Ourense czy wspomnianą Wieżę Herkulesa w Corunii. W średniowieczu odkryto w Santiago grobowiec św. Jakuba. Od tego czasu tysiące wiernych wyruszają na pielgrzymki, aby zobaczyć katedrę i samo miasto Santiago de Compostela. Szlak pielgrzymki zwany „Drogą św. Jakuba” usłany jest wieloma wspaniałymi kościołami, klasztorami i kaplicami.

Folklor Galicji nosi ślady zarówno Celtów, jak i Galów – np. najbardziej charakterystycznym instrumentem tego regionu jest gaita, czyli kobza. W kuchni tego regionu przeważają owoce morza, ryby i wino Ribeiro.

La Coruña – balkon z widokiem na Atlantyk. To piękne, majestatyczne i nowoczesne miasto położone nad oceanem w niczym nie przypomina tradycyjnych miast hiszpańskich. Nie ma tu bielonych domów, ani wąskich uliczek. Miasto bazuje przede wszystkim na usługach, dlatego pełne jest hoteli, restauracji i wszelkiego rodzaju firm, co sprawia, że La Coruña jest regionalną metropolią, stąd pochodzi ZARA – znana sieć odzieżowych domów towarowych i butików.

Będąc w mieście, warto zwiedzić oczywiście stadion Riazor, gdzie trenują „biało-niebiescy”, Wieżę Herkulesa – najstarszą latarnię morską na świecie (II w.) oraz resztki starożytności. Można też przyłączyć się do licznych amatorów joggingu i pobeżać wieczorem po kilkukilometrowej promenadzie.

Ourense jest stolicą jedynej w Galicji prowincji bez dostępu do morza. Jak każde miasto w Hiszpanii ma bogatą historię – za czasów Rzymian pełniło strategiczną rolę z powodu dogodnego położenia w górzystym terenie. Również tam

najłatwiej było przekroczyć rzekę Mino. Słynny Ponte Viejo – Stary Most został zbudowany właśnie przez Rzymian i pomimo wielu prac rekonstrukcyjnych nadal jest centralnym punktem miasta. Ulice pełne butików, cukierni i kawiarni otoczone są gotyckimi kościołami, klasztorami i zabytkami.

Universidad de A Coruña składa się z dwóch podstawowych kampusów, grupujących poszczególne wydziały: Campus A Coruña (główny Campus de Elviña) oraz Campus Ferrol w miejscowości oddalonej od La Corunii około 60 km. Uczelnia została powołana w 1990 roku i należy do najmłodszych państwowych szkół wyższych w Hiszpanii. Struktura uniwersytetu znacznie różni się od struktury naszych szkół wyższych. UDC obejmuje 43 departamenty, 6 instytutów: Nauki o Zdrowiu, Nauki o Środowisku, Instytut Geologii, Instytut Studiów Europejskich, Instytut Studiów Irlandzkich oraz dwie katedry programu Jean Monnet: Katedrę Prawa Wspólnotowego oraz Katedrę Ekonomiki Przemysłu Europejskiego. Liczba studentów wzrosła z 12.000 w 1990 roku do 26 tysięcy obecnie, a kadra dydaktyczna liczy 1.180 nauczycieli, zaś personel administracyjny liczy ok. 700 osób.

Studentki WWFif Politechniki Opolskiej w Balnearia Laias

Szpital fizjoterapeutyczny Uniwersytet La Coruña

Oficjalnymi językami są: język hiszpański oraz galicyjski (galego). Uniwersytet oferuje studentom Erasmusa intensywny kurs języka hiszpańskiego. Uczelnia gwarantuje również pełny dostęp do Centrum Językowego, Biblioteki Uniwersyteckiej z pełnym wyposażeniem, dostęp do poczty elektronicznej oraz sal komputerowych. Liczne kluby studenckie oraz koła zainteresowań dbają o aktywność kulturalną, ciekawostką jest klub w budynku portowym z zacumowanym jachtem, należącym do szkoły. Najbardziej okazałe jawi się jednak aktywność sportowa w ramach klubu Deportivo Universitario, zrzeszającego ponad 20 różnych dyscyplin sportu – począwszy od szachów, różnych gier zespołowych i lekkoatletyki, a skończywszy na wioślarstwie i żeglarstwie. Jednym z najbardziej okazałych obiektów w kampusie jest pełnowymiarowy stadion, kompleks boisk i obiektów sportowych z zapleczem.

Uniwersytet nie posiada własnych akademików, zatem rezerwacja i wynajęcie mieszkania odbywa się „na mieście” – jednak wybór mieszkania oraz pomoc w jego znalezieniu zorganizowana została poprzez specjalny system serwisowy. Jak w wielu ośrodkach akademickich – szczególnie południowej Europy, zaleca się, aby na pierwsze 2–4 dni pobytu w Ferrol skorzystać z tańszego hotelu

i spokojnie szukać odpowiedniego mieszkania.

W centrum naszego zainteresowania znalazły się dwa wydziały: wydział nauk eksperymentalnych i zdrowia, obejmujący m.in. fizjoterapię oraz wydział technologii w Ferrol, gdzie studiuje grupa studentów inżynierii środowiska PO.

Fizjoterapia mieści się poza głównym kampusem w La Corunii w dużym kompleksie szpitalno-leczniczym i zapewnia studentom dostęp do zespołu wyposażonych laboratoriów, obejmujących całość zagadnień profilaktyczno-leczniczych.

Technologia i inżynieria środowiska jest w Ferrol, w ładnie położonym zespole budynków uniwersy-

teckich – wydział dysponuje przestronnymi salami, laboratoriami oraz biblioteką.

Kontakty Politechniki Opolskiej w hiszpańskiej Galicji nie ograniczają się jedynie do Uniwersytetu w La Coruni. Mimo, iż umowa zawarta została w 2003 roku i realizowana jest po raz pierwszy, udało się pozyskać także partnera dla naszego projektu, opracowanego w ramach programu Leonardo da Vinci. W Hotelu Balneario Laias – nowoczesnym ośrodku leczniczo-terapeutycznym, studentki Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej odbywają 21-tygodniową praktykę wg realizowanego projektu, opisanego w poprzednim wydaniu „WU”. Ośrodek Laias położony jest ok. 30 km od Ourense, w małej miejscowości nad jeziorem, pomiędzy winnicami i gajami pomarańczowymi. Kilkanaście kilometrów dalej jest Balneario Arnoia, z którą de facto podpisywaliśmy umowę o współpracy. Istotnie, nasze umowy – czy to w programie Leonardo, bądź w Erasmusie mają w Galicji wyraźne ukierunkowanie na fizjoterapię oraz ochronę środowiska. Oczywiście, gdy nastąpi konkretna wymiana ofert pomiędzy uczelniami, ten region w Hiszpanii, jak i inne są otwarte i z ufnością przyjmują propozycje rozwijania współpracy.

*Agnieszka Bałazy
Janusz Fijak*

Gabinet fizjoterapii Uniwersytet La Coruña

Informacja o kredytach studenckich w roku 2004

W celu rozszerzenia dostępu do szkolnictwa wyższego w 1998 r. został wprowadzony system pożyczek i kredytów studenckich. Podstawowe przepisy dotyczące kredytów studenckich to:

- ustawa z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich (DzU nr 108, poz. 685 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 28 maja 2004 r. o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym, ustawy o wyższych szkołach zawodowych, ustawy o pożyczkach i kredytach studenckich oraz zmianie niektórych innych ustaw (DzU nr 152, poz. 1598)
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 września 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu i kryteriów udzielania, spłacania oraz umarzania kredytów studenckich i pożyczek studenckich, wysokości kredytu studenckiego i pożyczki studenckiej, warunków i trybu rozliczeń z tytułu pokrywania odsetek należnych bankom od kredytów studenckich oraz wysokości oprocentowania pożyczki i kredytu studenckiego spłacanego przez pożyczkobiorcę lub kredytobiorcę,
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 września 1998 r. w sprawie zasad zawierania przez Bank Gospodarstwa Krajowego z bankami umów określających zasady korzystania ze środków Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich (DzU nr 126, poz. 834).

Kredyty studenckie udzielane są przez banki komercyjne z dopłatą do oprocentowania z budżetu państwa. Wprowadzenie kredytów, przy wykorzystaniu kapitałów, będących w dyspozycji banków, pozwoliło na znaczne zwiększenie pomocy materialnej dla studentów.

O kredyt mogą się ubiegać:

- studenci szkół wyższych i wyższych szkół zawodowych,
- słuchacze i studenci Akademii Obrony Narodowej, Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego, Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte, będący osobami cywilnymi,
- słuchacze Szkoły Głównej Służby Pożarniczej będący osobami cywilnymi,
- uczestnicy studiów doktoranckich, o których mowa w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (DzU nr 65, poz. 595)

bez względu na typ uczelni (państwowa, niepaństwowa) i system studiów (studia dzienne, wieczorowe, zaoczne), pod warunkiem, że rozpoczną studia przed ukończeniem 25. roku życia.

Podstawowe cechy kredytu studenckiego:

1. Kredyt studencki jest udzielany na okres studiów, w tym studiów doktoranckich.
2. Kredyt jest wypłacany maksymalnie przez okres 6 lat, a w przypadku studiów doktoranckich – przez okres 4 lat.
3. Kredyt jest wypłacany przez 10 miesięcy w roku akademickim.

4. Wysokość miesięcznej transzy kredytu w roku akademickim 2004/2005 wynosi 600 zł.

5. Wysokość oprocentowania kredytu studenckiego spłacanego przez kredytobiorcę wynosi połowę stopy redyskontowej Narodowego Banku Polskiego.

6. Spłata kredytu rozpoczyna się dwa lata od daty ukończenia studiów.

7. Spłata kredytu trwa co najmniej dwa razy dłużej niż okres pobierania kredytu.

8. Na wniosek kredytobiorcy bank może zmniejszyć wysokość raty spłaty kredytu do 20% miesięcznego dochodu kredytobiorcy.

9. Kredyt jest umarzany w 20% kredytobiorcom, którzy ukończyli studia w grupie 5% najlepszych absolwentów uczelni.

10. W szczególnych przypadkach kredyt może być umorzony częściowo lub w całości z uwagi na trudną sytuację życiową (choroba, wypadek, etc.) lub trwałą utratę zdolności do spłaty zobowiązań (niepełnosprawność).

Pierwszeństwo w otrzymaniu kredytów mają ww. studenci, słuchacze i doktoranci, znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej.

Lista banków, z którymi Bank Gospodarstwa Krajowego podpisał umowę określającą zasady korzystania ze środków Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich:

1. Bank Gospodarki Żywnościowej SA,
2. Bank Ochrony Środowiska SA,
3. Bank PEKAO SA,
4. Bank Polskiej Spółdzielczości SA,
5. Bank Zachodni WBK SA,
6. Gospodarczy Bank Wielkopolski SA,
7. Kredyt Bank SA,
8. PKO Bank Polski SA.

Termin składania wniosku o kredyt w roku akademickim 2004/2005 w wybranym banku mija 15 listopada 2004.

Wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającego do ubiegania się o kredyt studencki w roku 2004/2005, zgodnie z obowiązującymi przepisami będzie możliwy do oszacowania dopiero na początku grudnia br., po złożeniu przez studentów wniosków o kredyt. Wspomniany próg dochodu będzie kalkulowany na podstawie:

- przekazanych przez banki danych na temat liczby złożonych wniosków kredytowych i wysokości dochodu studentów ubiegających się o kredyt,
- liczby kredytów kontynuowanych i nowych, możliwych do udzielenia przy określonej wysokości środków Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich i aktualnych w końcu roku wysokości bankowych stóp procentowych.

W roku akademickim 1999/2000 dochód na osobę w rodzinie studenta uprawniającego do otrzymania kredytu nie przekraczał 550 zł, w roku 2000/2001 – 750 zł, zaś w roku 2001/2002 – 850 zł. Wysokość progu docho-

du w roku akademickim 2002/2003 wyniosła 1.150 zł, a w roku akademickim 2003/2004 – 1.400 zł.

W przypadku braku możliwości sprostania wymogom banków w zakresie zabezpieczenia spłaty kredytu, student może ubiegać się o poręczenie udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego z Funduszu Poręczeń Kredytowych. Obecnie poręczenie BGK wynosi 70% kredytu (kapitału), a w przypadku sierot – 100%. Poręczenie BGK można uzyskać w jednym z banków kredytujących.

W roku 2001 roku wprowadzono wspierane przez resort edukacji zmiany w przepisach, dające możliwość Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udzielanie poręczeń spłaty kredytów studenckich. O poręczenie Agencji mogą ubiegać się studenci zamieszkujący na obszarze wsi. W zależności od wysokości dochodu na osobę w rodzinie Agencja może poręczać do 80% lub do 100% wykorzystanej kwoty kredytu. Poręczenie Agencji w wysokości 100% mogą uzyskać studenci, których dochód na osobę w rodzinie uprawnia do wykorzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Ubiegając się o uzyskanie poręczenia Agencji należy w oddziale banku współpracującego z Agencją przedłożyć następujące dokumenty:

- wniosek o udzielenie poręczenia przez ARiMR na wzorze określonym przez ARiMR,
- dokumenty świadczące o dochodach w rodzinie,
- zaświadczenie z urzędu gminy o zamieszkiwaniu na obszarze wsi,
- zaświadczenie z gminnego ośrodka pomocy społecznej o wysokości dochodu na osobę w rodzinie studenta, kwalifikującego do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (dla studentów ubiegających się o poręczenie Agencji w wys. 100%).

W zakresie udzielania poręczeń ARiMR zawarła umowy o współpracy z dwoma bankami:

- Bankiem Gospodarki Żywnościowej SA,
- Bankiem Zachodnim WBK SA,

Ważne informacje

Ustawa z dnia 28 maja 2004 r. o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym, ustawy o wyższych szkołach zawodowych, ustawy o pożyczkach i kredytach studenckich oraz zmianie niektórych innych ustaw (DzU nr 152 poz. 1598) wprowadziła istotne zmiany dla osób dotychczas korzystających z kredytu, jak również dla nowych beneficjentów:

1. Wysokość miesięcznej raty kredytu studenckiego w roku akademickim 2003/2004, od dnia 1 stycznia 2004 r. do dnia 30 września 2004 r. wynosi 600 zł. Oznacza to, iż studenci, którym wypłacany był kredyt studencki w roku akademickim 2003/2004 w wysokości 460 zł, otrzymają wyrównanie raty kredytu od 1 stycznia 2004 r. do 600 zł.

2. Spłata kredytu studenckiego przez kredytobiorcę rozpoczyna się nie później niż po upływie 2 lat od zakończenia studiów, w tym również studiów doktoranckich. Powyższy przepis dotyczy kredytobiorców, którzy do dnia wejścia w życie ustawy nie rozpoczęli spłaty kredytu. Oznacza to przesunięcie terminu spłaty kredytu studenckiego o rok osobom, dla których spłata kredytu rozpoczynała się po dniu 16 lipca 2004 r.

3. Uczestnicy studiów doktoranckich oraz studenci i słuchacze „cywilni” Akademii Obrony Narodowej, Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego, Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte oraz słuchacze Szkoły Głównej Służby Pożarniczej otrzymali prawo do ubiegania się o kredyt studencki w roku akademickim 2003/2004. Oznacza to, iż w terminie do dnia 15 września 2004 r. osoby te mogą składać wnioski o kredyt studencki w wybranym przez siebie banku. Umowy kredytu podpisywane będą do dnia 28 września 2004r., zaś kredyt wypłacony zostanie jednorazowo za okres 7 miesięcy od dnia 1 stycznia 2004 r. Nowi beneficjenci będą mogli ubiegać się o kredyt również w roku akademickim 2004/2005.

Oprac. E. Harazińska, kierownik Działu Kształcenia

Ciąg dalszy ze strony 23

mają złożoną fizykochemiczną naturę. Natomiast ujęcie zmian wytrzymałości to problem mechaniczny. Ich wspólna analiza wymaga więc ujęć interdyscyplinarnych i takie w prezentowanych na sympozjum referatach dominowały. Ten aspekt prac, a szerzej Konferencji, jest godny szczególnego podkreślenia – ustala on bowiem nowe relacje między opisami materiałów i konstrukcji budowlanych.

Sympozjum zostało przygotowane przez Komitet Organizacyjny, któremu przewodniczył prof. Jerzy Wyrwał, zaś komitetom naukowemu i redakcyjnemu przewodniczył prof. Jan Kubik. Referaty, które uzyskały akceptację Komitetu Redakcyjnego oraz pozytywną recenzję zostały wydrukowane w IV tomie Roczników Inżynierii Budowlanej, czasopisma naukowego wydawanego pod szyldem Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach. Wydanie tego tomu sfinansowało Centrum Trwałości i Niezawodności Materiałów i Konstrukcji – CESTI. Sponsorem sympozjum była również Spółka Górażdże Cement HEIDELBERGCEMENT Group.

Otwarcie Sympozjum. Od lewej: prof. J. Sumeć (Słowacja), prof. P.Häupl (Niemcy), dr.V. Boychuk, prof. J. Głomb – czł. PAN (przemawia), prof. J. Wyrwał, prof. P. Wach – rektor Politechniki Opolskiej, prof. J.Kubik – przewodniczący Komitetu Naukowego Sympozjum

Na bieszczadzkim szlaku

Podczas dwóch tygodni lipca 2004 roku dwunastu ekoinżynierów wraz z opiekunem, panią dr **K. Słodczyk**, połączyło przyjemne z pożytecznym i wyjechało na obóz naukowy w Bieszczady. Na bieszczadzkich szlakach czeka zawsze przygoda, a my zamierzaliśmy ponadto dokonać badań naukowych na temat świadomości ekologicznej mieszkańców Bieszczad. Nieznanego pochodzenia słowo „bieszczad” oznaczało od wieków niezamieszkały i niezagospodarowany pas terenu oddzielający Polskę od położonego na południe Karpat państwa węgierskiego. W staropolskiej literaturze można odnaleźć określenie „świat zbieszczadział”, czyli zdziaczał. Było to więc miejsce dzikie i nieprzyjazne człowiekowi. I tak w zasadzie pozostało, lecz miejsce to ma coś wspólnego z magią... Przekonałam się o tym na własnej skórze ostatniego lata. Jeśli raz się tam pojedzie, nie ma mowy, żeby nie chcieć tego powtórzyć. I chociaż wiadomo, że góry, a szczególnie te, charakteryzuje ogromna zmienność warunków klimatycznych, to jednak pogoda sprawiła nam miłą niespodziankę i przez cały czas naszego pobytu skutecznie utrudniała wspinaczkę, zalewając słońcem wszystkie szlaki. Bazę wyjściową na wszystkie wyprawy mieliśmy w Wetlinie, a nieopodal znajdują się Bieszczady Zielone – najbardziej wysunięta na zachód część Bieszczad. Być może zadacie sobie pytanie, dlaczego zielone, przecież roślinność tam występuje, no i owszem tyle tylko, że w tym rejonie nie występują tak podziwiane w Bieszczadach połoniny. Świat roślinny i zwierzęcy Karpat Wschodnich, (czyli na terenie Polski – Bieszczad) jest bogatszy gatunkowo niż Karpaty Zachodnie. Wieją tam ciepłe, suche wiatry znad Niziny Węgierskiej. Wiatry te nie sprzyjają świerkom, które zostały zastąpione przez buki. Jest to zatem część Bieszczadów przeznaczona dla koneserów i dla ludzi lubiących spokój „takich właśnie jak członkowie naszego klubu”. W części tej nie występuje masowy ruch turystyczny i z pewnością nie spotkamy poza paroma miejscami, niedzielnych turystów w trampkach. Kolejną częścią są Bieszczady Wysokie, które rozciągają się od Wetliny na wschód aż po granice państwa, opierając się od północy na Bukowym Berdzie (1313 m) oraz na Magurze Stuposiańskiej (983 m), Połoninie Wetlińskiej (1253 m). Jadąc tam możemy się przekonać, że nie do końca jest to miejsce zapomniane przez Boga, a tym bardziej przez ciekawych ludzi, którzy zawsze znajdują coś dla siebie. Nie są to najwyższe góry w naszym kraju, ale ich lokalizacja sprawia, że warto wsiąść do pociągu i przejechać ten kawałek, żeby móc to wszystko zobaczyć na własne oczy i przekonać się, jak bardzo to miejsce jest wyjątkowe. Dla niektórych mieszkańców czas się tam zatrzymał i chociaż jest to najslabiej zagospodarowany region w Polsce, to nie spotyka się tak powszechnego narzekania jak w pozostałej części kraju. Nie żyje się tam łatwo, a przekonaliśmy się o tym będąc niespełna dwa tygodnie i rozmawiając z mieszkańcami między innymi podczas badań nad stanem świadomości ekologicznej. Przeprowadzaliśmy między innymi

ankiety na temat orientacji mieszkańców o aktualnym stanie środowiska, w którym żyją. Praca nasza przyniosła zaskakujące rezultaty. Byliśmy pod wrażeniem głębokich związków emocjonalnych ludzi z przyrodą, którzy czują się bardzo związani z walorami przyrodniczymi swoich miejscowości. Odwrotnie niż w innych rejonach kraju, gdzie ludzie nastawieni są w dużej mierze na czerpanie zysków z przyrody. Miejscowa ludność bardzo przychylnie nas potraktowała, odpowiadając w sposób niezwykle otwarty na wszystkie pytania zawarte w ankietach, a muszę przyznać, że niektóre były skomplikowane i dość długie.

No i jak wiadomo nie samą pracą i chodzeniem po górach człowiek żyje, więc był i czas na odpoczynek między innymi nad Zalewem Solińskim, który jest drugim pod względem powierzchni zbiornikiem sztucznym w Polsce. Do budowy zapory solińskiej zużyto tyle betonu, że wystarczyłoby na otoczenie całej granicy polskiej murem 1m x 1m. Historia „ciuchci”, czyli bieszczadzkiej kolejki wąskotorowej, którą również mieliśmy okazję jechać, jest długa i burzliwa. To co dziś pozostało po latach świetności to jedynie niewielki fragment sieci kolejowej, która była znaczącym środkiem transportu w całych Bieszczadach. W Bieszczadach na 190 wsi przypadało 155 cerkwi, w chwili obecnej tylko 3 pełnią swoją rolę m.in. cerkiew w Łopience została uratowana w latach 90., w dużej mierze siłami społecznymi studentów. Co było dość niezwykle, pogoda nam dopisała i mogliśmy wszystkie nasze wędrowki górskie w pełni zrealizować, zdobywając takie szczyty jak m.in. Smerek (1222 m), szeroki grzbiet Połoniny Wetlińskiej (1253 m), uroczą Połoninę Caryńską (1297 m), Małą i Dużą Rawkę oraz Kremenaros – szczyt trzech granic państwowych. I chociaż góry to może nie najwyższe, są jednak podejścia na niektóre szczyty dość strome i męczące, musieliśmy włożyć dużo energii, żeby zdobyć szczyt Połoniny Wetlińskiej, której ostatnie podejście jest niczym wspinaczka na skałkach.

Jednak warto się wspiąć, by zobaczyć coś, czego nie można dostrzec, będąc tysiąc metrów niżej. Przede wszystkim dzikość i siła natury uczy nas pokory i pokazuje, jacy faktycznie jesteśmy mali i bezradni wobec jej ogromu. Nie mogliśmy ominąć również miejscowości leżącej niemal w centrum Bieszczadzkiego Parku Narodowego, czyli Ustrzyk Górnych, które ze względu na atrakcyjne położenie są często i chętnie odwiedzane przez turystów. Stanowią one doskonałą bazę wypadową na bieszczadzkie szlaki i ścieżki. Jednak trasa z Wetliny do Ustrzyk przez obydwie połoniny zapadła w pamięci najgłębiej. Szlak biegnie aż do przełęcz M. Orłowicza (to wielki nasz krajoznawca i działacz na rzecz ochrony gór) prawie cały czas podmokłym i ciemnym lasem, choć podejście uważam za bardzo ciekawe. Po drodze napotykamy na kilka strumyczków, od czasu do czasu omijamy powalone drzewa i pniemy się ku górze. Przełęcz Orłowicza jest bardzo dogodnie ułożona, ponieważ niedaleko stąd na szczyt Smerek (1222m.)

oraz można tędy dostać się na drugą stronę Bieszczad. A tam czekają jeszcze wspanialsze widoki.

Niezwykłą lekcję patriotyzmu odbyliśmy we Lwowie. Zwiedzając to dawniej polskie miasto ma się wrażenie, że jest się w jakimś zapomnianym kącie Polski i w niegdysiejszym świecie. Wszędzie polskie napisy na historycznych murach i pamiątki polskich dziejów. Wielkie wzruszenie ogarnęło nas przede wszystkim na cmentarzu Orłąt Lwowskich. Cmentarz Łyczakowski to nekropolia z wielkim i polskimi nazwiskami. Pokłoniliśmy się m.in. Arturowi Grottgerowi, Marii Konopnickiej, Wincentemu Polowi. Natomiast całe miasto ze specyficznym „lwowskim nastrojem” urzeka pięknem zażytków: teatr, pomnik Mickiewicza, cerkwie i kościoły

– wszystko to jest bardzo piękne i cenne. Martwi tylko los Polaków pozostałych we Lwowie, dla których możliwości kontaktu z krajem są bardzo ważne.

No, ale cóż, wszystko, co dobre jest tak ulotne i pomimo tego, że mamy wrażenie, że czas się tam zatrzymał, to jednak nas jego upływ nie oszczędził i musieliśmy spakować plecaki, zabrać ze sobą wspomnienia i wracać z ciężkim sercem do zakurzonej rzeczywistości. I nawet, jeśli mieszkasz daleko od tej wspaniałej krainy, co może być pewnym utrudnieniem, spróbuj... Gwarantuję każdemu, kto choć raz zakosztuje tej niewątpliwie rozkoszy, że wróci...

Magda Magiera

Wyniki rekrutacji na studia w Politechnice Opolskiej w roku akademickim 2004/2005

Studia dzienne

Kierunek	Planowane wielkości przyjęć	Liczba kandydatów	Liczba przyjętych
Automatyka i robotyka	90	102	107
Budownictwo	200	341	225
Edukacja techniczno-informatyczna	150	152	163
Elektronika i telekomunikacja	90	196	120
Elektrotechnika	150	166	173
Europeistyka	60	409	99
Fizjoterapia	70	273	93
Informatyka	210+60*	497+55*	267+55*
Inżynieria środowiska	160	344	190
Mechanika i budowa maszyn	200	227	221
Technika rolnicza i leśna	90	145	106
Turystyka i rekreacja	70	327	88
Wychowanie fizyczne	70	437	96
Zarządzanie i inżynieria produkcji	220	432	245
Zarządzanie i marketing	240	417	278
Razem	2130	4520	2526

* informatyka dwujęzyczna

Studia zaoczne

Kierunek	Planowane wielkości przyjęć	Liczba kandydatów	Liczba przyjętych
Budownictwo	90 + 30	116	116
Edukacja techniczno-informatyczna	90	—	—
Elektronika i telekomunikacja	60	44	42
Elektrotechnika	60	41	41
Europeistyka	60	92	91
Fizjoterapia	100	129	129
Informatyka	150	134	131
Inżynieria środowiska	100	87	87
Mechanika i budowa maszyn	120	113	110
Turystyka i rekreacja	100	93	93
Wychowanie fizyczne	50	245	245
Zarządzanie i inżynieria produkcji	150	115	110
Zarządzanie i marketing	150	86	84
Razem	1310	1295	1279

Opracowano na podstawie informacji Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej

III Giełda Innowacji

12 października 2004 r. w Hotelu Mercure w Opolu odbyła się III Giełda Innowacji pt. *Innowacje edukacyjne, procesowe, produktowe – prezentacja innowacji regionu*. Impreza poświęcona możliwościom rozwoju środowiska innowacyjnego regionu została objęta patronatem marszałka województwa opolskiego, wojewody opolskiego oraz prezesa Urzędu Patentowego RP. Patronat medialny nad imprezą sprawowało Radio Opole.

W części seminaryjnej giełdy referaty problemowe prezentowali między innymi pracownicy naszej uczelni:

- prof. **Marian A. Partyka** – wykład na temat znaczenia procesu innowacji w metodologii projektowania i zarządzania,
- prof. **Wojciech Anigacz** – wykład dotyczący zintegrowanego systemu pomiarów przemysłowych,
- dr inż. **Małgorzata Kaliczyńska**, która przedstawiła wyniki prac realizowanych wspólnie z dr. **Janem Sadeckim** oraz firmą ATMOTERM w Opolu dotyczących tworzenia systemu badania jakości powietrza.

W sali wystawowej swoje rozwiązania innowacyjne oraz wynalazki prezentowały uczelnie, jednostki badawczo-rozwojowe oraz instytucje promujące konkurencyjność opolskiej gospodarki. Obok Politechniki Opolskiej, udział w wystawie wzięli: Uniwersytet Opolski, Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Błachownia”, Instytut Mineralnych Materiałów Budowlanych, Opolski Park Technologiczny, Stowarzyszenie Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów oraz partnerzy projektu RITTS INBO. Warto zaznaczyć, iż ekspozycja naukowców Politechniki Opolskiej była najobszerniejsza, co podkreślił w swoim końcowym wystąpieniu **Ryszard Galla** – wicemarszałek województwa opolskiego.

Wykaz osiągnięć naukowców Politechniki Opolskiej prezentowanych na niniejszej giełdzie prezentujemy na wykazie poniżej. Pracownicy uczelni zaprezentowali 10 rozwiązań, które spotkały się z szerokim zainteresowaniem osób zwiedzających giełdę, w tym także dziennikarzy opolskich mediów. Szczególne zainteresowanie budziły eksponaty pracowników Wydziału

Elektrotechniki i Automatyki, w tym lokalizator doziemień, znajdujący zastosowanie w przemysłowych sieciach prądu stałego autorstwa dr inż. **Andrzeja Włóczyka** oraz prof. **Jerzego Wrólewskiego** z Katedry Elektroenergetyki. Ponadto uwagę oglądających przyciągało urządzenie do badania predyspozycji psychomotorycznych kierowców i sportowców (efekt międzywydziałowej współpracy dr. **Dariusza Zmarzęłego** z WEiA oraz dr. **Zbigniewa Borysiuka** z Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii) oraz silnik liniowy prądu stałego opracowany przez mgr inż. **Andrzeja Waindoka** pod nadzorem naukowym profesora **Bronisława Tomczuka**. Wydział Mechaniczny reprezentował na giełdzie dr inż. **Henryk Achteлик**, który prezentował rozwiązania dotyczące oryginalnych maszyn wytrzymałościowych do badań zmęczenia w szerokim aspekcie obciążeń statycznych i dynamicznych.

W trakcie trwania giełdy przeprowadzono konkurs w kategoriach:

- rozwiązanie produktowe
- rozwiązanie procesowe
- rozwiązanie edukacyjne.

Nagrodę główną w kategorii rozwiązań produktowych otrzymał mgr **Stanisław Andruszkiewicz** z Wytwórni Sprzętu Rehabilitacyjnego „IMPULS” za urządzenie do ćwiczeń manipulacyjnych ręki. W zakresie innowacji procesowych nagrodę przyznano prof. **Wojciechowi Anigaczowi** (PO) za sposób zabezpieczenia suwnicy przed ukosowaniem i układ do zabezpieczenia suwnicy przed ukosowaniem. Natomiast w kategorii innowacji edukacyjnych nagrodzono **Krzysztofa Ważnego** (Miejskie Składowisko w Kędzierzynie-Koźlu) za sposób odzyskiwania surowców energetycznych, zwłaszcza odpadów komunalnych. Politechnika Opolska uzyskała nagrodę specjalną wojewody opolskiego **Elżbiety Rutkowskiej**. Nagroda w postaci pucharu została przyznana za najlepsze stoisko oraz całokształt działań na rzecz innowacyjności.

Wszyscy uczestnicy prezentowanych rozwiązań otrzymali pamiątkowe dyplomy uczestnictwa w III Giełdzie Innowacji. Targi innowacyjne jak i prezentowane rozwiązania cieszyły się dużym zainteresowaniem zwiedzających oraz mediów, co znalazło odbicie w relacjach i publikacjach prasowych.

Organizatorem giełdy był Zarząd Województwa Opolskiego przy wsparciu Opolskiego Oddziału Stowarzyszenia Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów oraz Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Warto podkreślić, iż organizacyjną i techniczną stroną imprezy zajmowali się pracownicy politechniki (Patentowy i Promocji, Dział Nauki i Rzecznik Patentowy) pod kierunkiem prorektora ds. nauki prof. **Jerzego Skubisa**, przy czynnej pomocy pracowników Działu Administracyjno – Gospodarczego. Należy podkreślić, iż na przygotowanie eksponatów i modeli uczelnia uzyskała wsparcie finansowe z Urzędu Marszałkowskiego.

Dr D. Zmarzęły i dr Z. Borysiuk prezentują system

Aktywne uczestnictwo Politechniki Opolskiej w niniejszej imprezie wykazało, iż pracownicy uczelni mają wiele pomysłów i rozwiązań, które mogą być wykorzystane z powodzeniem w gospodarce.

III Giełda Innowacji była realizowana wspólnie z konferencją podsumowującą projekt RITTS INBO pt. Innowacje dla Północnych Czech i Opola. W ramach niniejszego projektu, współfinansowanego przez Komisję Europejską w ramach 5. Programu Ramowego Badań, Rozwoju i Prezentacji Unii Europejskiej, przygotowano „Regionalną strategię innowacji województwa opolskiego na lata 2004–2013”.

Z Regionalną strategią innowacji województwa Opolskiego można się zapoznać na stronie internetowej: <http://www.ritts-inbo.org>.

Wykaz rozwiązań chronionych i innowacji prezentowanych przez pracowników Politechniki Opolskiej na III Giełdzie Innowacji

1. Lokalizator doziemień w przemysłowych sieciach prądu stałego – dr inż. **Andrzej Włóczyk**, dr hab. inż. **J. Wróblewski** – Katedra Elektroenergetyki; Wydział Elektrotechniki i Automatyki.

2. System do badań reakcji psychomotorycznych – dr inż. **D. Zmarzły**, dr **Z. Borysiuk** – Katedra Elektroenergetyki Wydział Elektrotechniki i Automatyki i Katedra Wychowania Fizycznego i Sportu; Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii.

3. Urządzenia do badań zmęczeniowych w złożonych stanach naprężenia – dr inż. **H. Achtelik** – Katedra Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn; Wydział Mechaniczny.

4. Nowoczesna konstrukcja transformatorów – dr hab. inż. **B. Tomczuk**, prof. PO, mgr inż. **D. Koterak** –

Katedra Automatyki i Diagnostyki Układów Elektromechanicznych; Wydział Elektrotechniki i Automatyki.

5. Hybrydowe łożyska magnetyczne – mgr inż. **Jan Zimon** – Katedra Automatyki i Diagnostyki Układów Elektromechanicznych; Wydział Elektrotechniki i Automatyki.

6. Zmodyfikowany silnik liniowy prądu stałego – mgr inż. **Andrzej Waindok** – Katedra Automatyki i Diagnostyki Układów Elektromechanicznych; Wydział Elektrotechniki i Automatyki.

7. System zarządzania jakością powietrza – dr inż. **Małgorzata Kaliczyńska**, dr inż. **Jan Sadecki** – Katedra Automatyki, Elektroniki i Informatyki; Wydział Elektrotechniki i Automatyki.

8. Rozwiązania chronione prawami wyłącznymi udzielonymi na rzecz Politechniki Opolskiej – prezentacja – mgr **Wiesława Surmiak** – rzecznik patentowy PO.

9. Zintegrowany system geodezyjnych pomiarów przemysłowych – dr hab. inż. **Wojciech Anigacz**, prof. PO – kierownik Zakładu Geotechniki i Geodezji; Wydział Budownictwa.

10. Sposób zabezpieczenia suwnicy przed ukosowaniem i układ do zabezpieczenia suwnicy przed ukosowaniem – dr hab. inż. **Wojciech Anigacz**, prof. PO – kierownik Zakładu Geotechniki i Geodezji; Wydział Budownictwa.

11. Urządzenie do testowania poziomnic i przyrządów pomiarowych – dr hab. inż. **Wojciech Anigacz**, prof. PO, dr inż. **Damian Kania** – Zakład Geotechniki i Geodezji; Wydział Budownictwa.

*Informację przygotowali: inż. Józef Waluś,
mgr inż. Piotr Białek, mgr Joanna Gaczek*

Program Spotkań Duszpasterstwa Nauczycieli Akademickich

30 września godz. 18.00 w kościele seminaryjno-akademickim – uroczysta msza św. inauguracyjna nowego roku akademicki. Przewodniczy ks. abp prof. dr hab. **Alfonso Nossol**;

10 października (niedziela!) godz. 18.30 w katedrze msza św. w intencji wszystkich nauczycieli Opola z okazji Dnia Nauczyciela. Przewodniczy ks. bp prof. dr hab. **Jan Kopiec**;

22 października godz. 19.00 – I „spotkanie synodalne”: Nauczanie i wychowanie chrześcijańskie (ks. prof. dr hab. **Tadeusz Dola**, przewodniczący Komisji Synodalnej ds. Nauki i Wychowania Chrześcijańskiego);

5 listopada godz. 19.00 – msza św. za zmarłych pracowników uczelni opolskich. Przewodniczy ks. bp dr **Jan Bagiński**. Po mszy św. projekcja filmu z tegorocznego wyjazdu wakacyjnego do sanktuariów i opactw alpejskich;

19 listopada godz. 19.00 – II „spotkanie synodalne”: W trosce o ducha kultury (ks. dr **Piotr Maniurka**, przewodniczący Komisji Synodalnej ds. Kultury i Mediów);

10 grudnia godz. 19.00 – III „spotkanie synodalne”: Powołanie i posłannictwo świeckich w Kościele (dr hab. **Remigiusz Pośpiech**, przewodniczący Komisji Synodalnej ds. Katolików Świeckich);

Styczeń 2005 – Spotkanie opłatkowe (dokładna data zostanie podana w terminie późniejszym).

Przesyłając aktualny program spotkań, przypominam, że informacje na temat działalności naszego Duszpasterstwa są zawsze także podawane w gablotce Wydziału Teologicznego w holu gmachu UO przy ul. Oleskiej, w Wiadomościach Uczelnianych PO oraz na stronach internetowych Uniwersytetu Opolskiego i Wydziału Teologicznego UO.

W imieniu duszpasterzy studentów ośrodka Resurrexit ks. **Radosława Chałupniaka** i ks. **Jerzego Kostorza** zapraszam do udziału w adwentowych rekolekcjach akademickich (29.11 – 01.12.04), które poprowadzi ks. Artur Sepiolo z Gliwic.

Na nowy semestr życzę Bożego błogosławieństwa i wszelkiej pomyślności!

*ks. Marcin Worbs kapelan-duszpasterz
nauczycieli akademickich*

XII Spotkanie Redaktorów Gazet Akademickich

XII Spotkanie Redaktorów Gazet Akademickich odbyło się w tym roku w Szczecinie w dniach 9–12 września 2004 r. Tym razem zorganizowane zostało przez cztery szczecińskie uczelnie: Akademię Morską, Akademię Rolniczą, Politechnikę Szczecińską i Uniwersytet Szczeciński. Miasto powitało nas piękną pogodą, a organizatorzy wykazali się troskliwością i dbałością o nas, stworzyli miłą, niemalże rodzinną atmosferę. Coroczne spotkania zbliżają bractwo redakcyjne do siebie, wyrazem tego było wspominkowe spotkanie pierwszego wieczoru uatrakcyjnione śpiewami przy gitarze.

Zakwaterowani zostaliśmy w Domu Marynarza (obecnie jest to dom studenta Uniwersytetu Szczecińskiego). Tam też spotykaliśmy się na bardzo interesujących wykładach i warsztatach. Prof. **Ewa Ferenc-Szydełko** przybliżyła nam zagadnienia z zakresu prawa prasowego i autorskiego, natomiast dr **Ewa Kołodziejek** wywołała żywą dyskusję po wykładzie nt *Poprawna polszczyzna w pracy redakcyjnej*. Równie ciekawie zo-

stał przedstawiony przez prof. **Jana Nikołajewa** temat *Mass media jako kreator zachowań społecznych*.

Szczecin to piękne, duże miasto, niestety było mało czasu na jego zwiedzanie. Na szczęście na zajęcia do Akademii Morskiej na sławnych Wałach Chrobrego szliśmy spacerkiem, a po sutoj obiedzie, kto miał siły, to z przewodnikiem zobaczył najciekawsze zabytki.

Ogromną atrakcją był sobotni wyjazd do Berlina, który zachwyca swoją architekturą. Czas wolny spędziliśmy na placu Marleny Dietrich, gdzie mają miejsce różne imprezy kulturalne. W multikinie obejrzelśmy trójwymiarowy film o oceanie (zrobił wrażenie!) i wieczorem wróciliśmy do gościnnego Szczecina. Wszystko co piękne, szybko się kończy, już następnego dnia po śniadaniu zegnaliśmy się, pełni wrażeń i nadziei, że spotkamy się za rok, na XIII! konferencji, tym razem zorganizowanej przez Pomorską Akademię Pedagogiczną ze Słupska.

mk

Ponownie rusza stołówka

Wraz z początkiem roku akademickiego ponownie otwarta została przy ul. Mikołajczyka 2 stołówka akademicka. Stołówka czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 9.00 do 17.00, w soboty i niedziele od 12.00 do 15.00.

Jak zapewniają prowadzący, oferta potraw jest bogata i różnorodna, a koszt obiadu w abonamencie wynosi 6,50, zaś cena jednego obiadu poza abonamentem to 7,90 zł.

Ponadto istnieje możliwość organizacji imprez okolicznościowych w tym również cateringu.

Zapisy na obiady abonamentowe w godz. 10.00 do 16.00.

Współczesna koncepcja oraz perspektywy rozwoju rehabilitacji i fizjoterapii

„Ruch jako lek nie ma substancji ani opakowania. Substancją tego leku jest pomysł zrodzony z nauki i doświadczenia. Jego podanie wymaga prawdziwego mistrzostwa. Przekazanie go choremu wraz z osobowością i sercem czyni ten lek niezastąpionym”.

Wiktor Dega (1896–1995)

Rozważając obecnie o usprawnianiu pacjenta lub osoby niepełnosprawnej, coraz częściej używa się terminu fizjoterapia, choć stosuje się jednak jeszcze inne terminy, jak – rehabilitacja, rewalidacja, reaktywacja, usprawnianie, itp. Sami zainteresowani, a nawet personel medyczny, bardzo często myślą pojęcia fizjoterapia, fizykoterapia oraz fizjoterapeuta, fizykoterapeuta, które związane są z procesem usprawniania. Błąd, a raczej niedoskonałość nazwy, leżał już u podstawy kształcenia fizjoterapeutów, czyli magistrów rehabilitacji ruchowej i techników fizjoterapii. Od 1976 roku, kiedy powołano kierunki rehabilitacji ruchowej w akademiach wychowania fizycznego, absolwenci tych szkół przez wiele lat uzyskiwali tytuł magistra rehabilitacji ruchowej, natomiast absolwenci studium medycznego – kierunku fizjoterapia – tytuł technika fizjoterapii, czyli po prostu fizjoterapeuty.

Ustawa o kulturze fizycznej z dnia 3 lipca 1984 roku, artykuł 28, pkt 1 wyjaśniała, co prawda tę kwestię, jednak problem przez wiele lat nie był do końca rozwiązany. Zgodnie z ustawą: „fizjoterapeutą może być osoba, która ukończyła studia wyższe w zakresie wychowania fizycznego – kierunek rehabilitacja lub posiada specjalizację z rehabilitacji lub gimnastyki leczniczej lub posiada dyplom wydany w polskim medycznym studium zawodowym o kierunku fizjoterapii i spełnia warunki zdrowotne niezbędne do wykonywania zawodu”.

Oczywiste jest więc, że termin rehabilitacja, jak również pozostałe określenia z przedrostkiem „re” nie mogą być stosowane w odniesieniu do wszystkich osób, u których istnieje naruszenie sprawności i funkcji. Trudno, bowiem mówić o przywróceniu czegoś u osób, które są poszkodowane na zdrowiu od samego urodzenia lub od bardzo wczesnego dzieciństwa i co nigdy nie istniało, a przecież stosuje się u tych osób zabiegi rehabilitacyjne, a właściwie fizjoterapeutyczne.

W 1997 roku dzięki usilnym i długotrwałym staraniom udało się ujednoczyć nazwę zawodu zgodnie ze standardami światowymi, dzięki czemu zarówno absolwenci szkół wyższych jak i średnich noszą tytuł fizjoterapeuty. Niestety nie udało się do tej pory przeprowadzić w polskim Sejmie ustawy o zawodzie fizjoterapeuty w sposób podobny do innych profesji medycznych. Po 11 latach starań, w 2003 roku powołano jedynie konsultanta krajowego oraz 16 konsultantów wojewódzkich w dziedzinie fizjoterapii.

Termin „rehabilitacja ruchowa” pojawił się w procesie wyłaniania się z medycyny i kultury fizycznej nowej dziedziny wiedzy i działań praktycznych, stawiających sobie za cel przywrócenie człowiekowi choremu bądź niepełnosprawnemu pełni życiowych funkcji. Samo słowo „rehabilitacja” wywodzi się od łacińskiego habere – mieć, habilitas – zdalny, zręczny, sprawny, habilitas – zręczność, sprawność, habilito – czynię zdolnym. W znaczeniu potocznym, w odniesieniu do leczenia, rehabilitacja to zespół działań mających na celu przywrócenie choremu utraconych sprawności lub, jeśli to niemożliwe, wyrobienie zastępczych sprawności, które wyrównują ubytki funkcjonalne.

H. Rusk określił rehabilitację jako prosty program, którego celem jest leczenie ludzi, a nie choroby. Autor widział tutaj ścisłą zależność choroby i jej przebieg od danej jednostki i jej osobowości. Whitehouse twierdził z kolei, iż rehabilitacja to kultywowanie, odrestaurowanie i zachowanie ludzkich zasobów, a jej celem jest ich maksymalne wykorzystanie. Natomiast Rada do spraw Rehabilitacji w USA określiła cały proces rehabilitacyjny przywróceniem poszkodowanemu na zdrowiu – w miarę jego możliwości – najpełniejszej fizycznej, umysłowej, społecznej, zawodowej i ekonomicznej użyteczności. Jeszcze inaczej ten aspekt widzi Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), według której rehabilitacja to nie tylko przywrócenie, choremu poprzedniej sprawności, ale także rozwinięcie do maksymalnego stopnia fizycznych i umysłowych funkcji. Natomiast twórcą polskiej rehabilitacji prof. **Wiktor Dega** uważał, że rehabilitacja jest procesem prowadzenia człowieka, który ma naruszoną sprawność fizyczną lub umysłową na skutek wypadku, choroby lub wady wrodzonej, poprzez leczenie, przystosowanie psychologiczne, zawodowe i socjalne do uzyskania niezależności od innych osób w pełnieniu codziennych czynności życiowych oraz do uzyskania zdolności do pracy w warunkach dostosowanych do kalectwa.

W definicjach tych często widać bardzo zawężony aspekt działania: leczniczy, społeczny lub zawodowy. Mimo tego przytoczone treści i tak nie uwzględniają wszystkich aspektów procesu rehabilitacji. Wciąż nasuwa się bowiem pytanie, czy rehabilitacja jest metodą czy celem. Odpowiedź stara się sformułować **Di Michael**, który twierdzi, że jest ona połączeniem różnych metod i technik stosowanych wobec tych, którzy muszą żyć w oparciu o zachowane sprawności, a przede wszystkim kombinacją systemów, wiedzą, w której uczestniczą różne nauki.

Jedną z takich nauk wydaje się być fizjoterapia, będąca integralną składową całego procesu rehabilitacyjnego, rozpatrując oczywiście rehabilitację w trzech aspektach: leczniczym (medycznym), społecznym i zawodowym. I chociaż fizjoterapia nie jest jedyną składową, zajmuje ona zasadnicze miejsce w tym procesie. Już

sama jej nazwa (z gr. physis – natura, therapeia – leczenie) sugeruje, iż chodzi tutaj o wykorzystanie w celach leczniczych takich czynników naturalnych jak: ruch, światło, elektryczność, powietrze, woda, itp.

Termin fizjoterapia oznacza przede wszystkim pobudzenie lub celowe postępowanie w zaburzonych funkcjach fizjologicznych (leczenie przez wzbudzenie reakcji na bodźce, leczenie regulacyjno-adaptacyjne) przy użyciu środków fizycznych pochodzenia naturalnego, oparte na zasadach przyrodolecznictwa w szerokim rozumieniu, które ma za zadanie pobudzić siły samozdrowienia w organizmie.

W związku z tym, że łączy ona w jedną całość różny rodzaj stosowanych środków leczniczych (leczenie przy pomocy różnych form ruchu i stosowanie czynników fizycznych) fizjoterapia składa się z: kinezyterapii, fizykoterapii i masażu.

Nazwa kinezyterapia pochodzi od greckich słów kinesis – ruch, kinetos – ruchomy i zalicza się do niej nie tylko różne formy ruchu, ale i specjalne pozycje statyczne, czyli tzw. leczenie ułożeniowe, a także lecznicze stosowanie sił zewnętrznych, np. wyciągi.

Fizykoterapia, czy inaczej medycyna fizykalna to dyscyplina medyczna posługująca się częściowo własnymi metodami diagnostycznymi i w całości swoistymi metodami leczenia, opartymi przede wszystkim na różnych formach energii fizycznej występującej w środowisku człowieka. I wreszcie masaże, którego istotę stanowi mechaniczne wywieranie ucisku na tkanki organizmu, będący jedną z najstarszych metod fizjoterapii, stosowany już w starożytnych Chinach, Grecji i Rzymie.

Obecnie fizjoterapia jest już sztuką działania naukowego i terapeutycznego, posługującą się głęboką wiedzą z zakresu anatomii, fizjologii, psychologii, kinetyki i patologii, poparta umiejętnością oszacowania zaburzeń motorycznych oraz prowadząca do uzyskania diagnozy medycznej.

Wiedza i umiejętności oparte na poznaniu zjawisk ruchowych, fizjologii, biomechaniki i terapeutycznych skutków stosowanych różnych środków medycznych pozwalają fizjoterapeucie na zlecenie i wdrożenie programu terapii w celu skorygowania lub złagodzenia problemów klinicznych pacjenta. Fizjoterapeuta bierze udział w badaniach funkcjonalnych oraz w nakreśleniu programu kompleksowej fizjoterapii. Do niego należy dobór odpowiednich form, środków i metod usprawniania dla pacjentów, w oparciu o określone wcześniej cele i zadania. Prowadzi on również bezpośrednio leczenie ruchem, a szczególna rola przypada mu w zakresie prowadzenia ćwiczeń według tzw. technik specjalnych oraz wśród pacjentów wymagających specjalnego postępowania czy podejścia. Ponadto prowadzi on zajęcia z zakresu sportu inwalidów i do niego należy instruowanie chorych, czy osób z najbliższego otoczenia, co do ćwiczeń wykonywanych w domu.

Udowadnia to ponad wszelką wątpliwość, iż fizjoterapeucie do wykonywania swojego zawodu, potrzebna jest wszechstronna wiedza zarówno z zakresu fizjoterapii, jak i wiedzy rehabilitacyjnej, co zresztą dokonuje się za sprawą ścisłych związków problematyki zdro-

wotności z kulturą fizyczną. Wyraża się to m.in. przyswojeniem z obszaru kultury fizycznej terminologii, systematyki, jak i nazw stosowanych środków, a w konsekwencji działań terapeutycznych. Leży to u podstaw powodzenia fizjoterapii, a także szeroko pojętej rehabilitacji i dopiero w takim kontekście i rozumieniu możemy mówić o rehabilitacji i fizjoterapii jako wspólnej płaszczyźnie.

dr Mariusz Migala

Katedra Nauk Humanistycznych WWFif

Literatura

1. Dega W.: Kultura fizyczna – podstawowy czynnik rozwoju rehabilitacji ruchowej, Kultura Fizyczna, nr 2, 1980.
2. Dega W.: Koncepcja rehabilitacji, w: Rehabilitacja medyczna pod red. W. Degi i K. Milanowskiej, Warszawa 1983.
3. Di Michael S.G. (ed.): Vocational rehabilitation of the mentally retarded, Office of Vocational Rehabilitation U.S. Government Printing Office, 1950, 184.
4. Hulek A.: Teoria i praktyka rehabilitacji inwalidów, Warszawa 1969.
5. Rusk H.A.: Application of rehabilitation to workmen's compensation cases, in: Medical aspects of workmen's compensation. Two Symposia before the Special Committee on Workmen's Compensation, Commerce and Industry Association of New York, Inc., June 1953.
6. Whitehouse F.A.: Humanitation a phylosophy for human resources, Adress to the Ohio Welfare Conference, September 12, Toledo, Ohio 1956.
7. Wilk S.: Historia rehabilitacji, Warszawa 1975.
8. Zembaty A.: Rodowód historyczny fizjoterapii, Postępy Rehabilitacji, t. V, z.1,1991.

Pozegnanie Jakuba

21 października br. na cmentarzu komunalnym w Kluczborku rodzina i przyjaciele żegnali **Jakuba Zagaję**, który wraz z dwoma kolegami z drużyny i kierowcą busa zginął wracając z meczu wyjazdowego w Międzyrzeczu.

Jakub był studentem IV roku budownictwa Politechniki Opolskiej i zawodnikiem AZS-u Opole wypożyczonym na rok do Avii Świdnik.

Jak mówią ci, którzy spotykali się z nim na co dzień, był człowiekiem niepospolitym, kulturalnym o ujmującym sposobie bycia, bez problemu łączącym naukę z obowiązkami sportowca. Jakub Zagaja wielokrotnie pojawiał się na łamach WU, które informowały o kolejnych dokonaniach siatkarzy. W zmarłym środowisku utraciło wspólnego kolegę, dobrego studenta i utalentowanego sportowca, a przede wszystkim młodego, zdolnego człowieka, który nie zdążył jeszcze spełnić swojej życiowej roli.

Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

Repertuar – listopad 2004

- 3 listopada (środa) godz. 10.00 – Merylin Mongoł Nikołaja Koljady w reż. Krzysztofa Rekowskiego, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 5 listopada (piątek) godz. 11.00 – Kłątwa Stanisława Wyspiańskiego w reż. Pawła Passiniego, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
godz. 19.00 – Kłątwa Stanisława Wyspiańskiego w reż. Pawła Passiniego, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 6 listopada (sobota) godz. 19.00 – Sinobrody – nadzieja kobiet Dei Loher w reż. Małgorzaty Bogajewskiej, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 7 listopada (niedziela) godz. 18.00 – Sinobrody – nadzieja kobiet Dei Loher w reż. Małgorzaty Bogajewskiej, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 9 listopada (wtorek) godz. 11.00 – Kot w butach wg Hanny Januszewskiej w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Duża Scena, cena biletu na parterze – 20 zł, ulg. – 13 zł, cena biletu na balkonie – 18 zł, ulg. – 12 zł
- 10 listopada (środa) godz. 10.00 – Kot w butach wg Hanny Januszewskiej w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Duża Scena, cena biletu na parterze – 20 zł, ulg. – 13 zł, cena biletu na balkonie – 18 zł, ulg. – 12 zł
- 11 listopada (czwartek) godz. 18.00 – Noże w kurach Davida Harrowera w reż. Bogdana Toszy, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł
- 12 listopada (piątek) godz. 19.00 – Merylin Mongoł Nikołaja Koljady w reż. Krzysztofa Rekowskiego w Czeskim Cieszynie w ramach Festiwalu Teatrów Moraw i Śląska
- 13 listopada (sobota) godz. 19.00 – Noże w kurach Davida Harrowera w reż. Bogdana Toszy, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł
- 14 listopada (niedziela) godz. 17.00 – Kot w butach wg Hanny Januszewskiej w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Duża Scena, cena biletu na parterze – 20 zł, ulg. – 13 zł, cena biletu na balkonie – 18 zł, ulg. – 12 zł
godz. 19.30 – Noże w kurach Davida Harrowera w reż. Bogdana Toszy, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł
- 16 listopada (wtorek) godz. 11.00 – Antygona w Nowym Jorku Janusza Głowackiego w reż. Samwela Baginjana, Mała Scena, cena biletu – 19 zł, ulg. – 12 zł
- 17 listopada (środa) godz. 11.00 – Antygona w Nowym Jorku Janusza Głowackiego w reż. Samwela Baginjana, Mała Scena, cena biletu – 19 zł, ulg. – 12 zł
godz. 18.00 – Format: Rewizor wg Mikołaja Gogola w reż. Marka Fiedora, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 18 listopada (czwartek) godz. 11.00 – Format: Rewizor wg Mikołaja Gogola w reż. Marka Fiedora, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 19 listopada (piątek) godz. 11.00 – Format: Rewizor wg Mikołaja Gogola w reż. Marka Fiedora, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

- godz. 18.00 – Zabij mnie Marka Modzelewskiego w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł
- 20 listopada (sobota) godz. 19.00 – Format: Rewizor wg Mikołaja Gogola w reż. Marka Fiedora, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 21 listopada (niedziela) godz. 18.00 – Zabij mnie Marka Modzelewskiego w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł
- 23 listopada (wtorek) godz. 10.00 – Kot w butach wg Hanny Januszewskiej w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Duża Scena, cena biletu na parterze – 20 zł, ulg. – 13 zł, cena biletu na balkonie – 18 zł, ulg. – 12 zł
- 24 listopada (środa) godz. 10.00 – Kot w butach wg Hanny Januszewskiej w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Duża Scena, cena biletu na parterze – 20 zł, ulg. – 13 zł, cena biletu na balkonie – 18 zł, ulg. – 12 zł
godz. 18.00 – Merylin Mongoł Nikołaja Koljady w reż. Krzysztofa Rekowskiego, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 26 listopada (czwartek) godz. 11.00 – Niepoprawni Juliusza Słowackiego w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł
godz. 19.00 – Jeszcze nie jestem gotowa... wg Agnieszki Osieckiej, Scena na Parterze, cena biletu – 17 zł, ulg. – 11 zł
- 27 listopada (piątek) godz. 19.00 – Niepoprawni Juliusza Słowackiego w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł
- 28 listopada (niedziela) godz. 18.00 – Niepoprawni Juliusza Słowackiego w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł

Teatr im. Jana Kochanowskiego 45-056 Opole, pl. Teatralny 12, tel. (+48 77) 453 90 82 do 85
www.teatrkochanowskiego.art.pl;
e-mail: biuro@teatrkochanowskiego.art.pl

Ciąg dalszy ze strony 25

atrakcyjnych programów nauczanie o charakterze międzynarodowym i interdyscyplinarnym, dość skromna promocja uczelni oraz niewielkie chęci studentów zachodnich. Jeśli Komisja Europejska będzie zdecydowanie egzekwować zasadę równości w wymianie, a sytuacja nie ulegnie zmianie, to polskim studentom będzie coraz trudniej wyjechać na studia zagraniczne – miejmy nadzieję, że tak się nie stanie.

Janusz Fijak

Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu proponuje następujące wystawy

- 07.10.2004 – 31.10.2004 – Tomasz Gudzowaty fotografia
Warszawa Laureat World Press Photo (dwie wystawy wielkoformatowe)
- 06.11.2003 – 05.12.2004 – Salon Jesienny 2004 wystawa konkursowa ok. 40 twórców ZPAP Opole
- 15.12.2004 – 10.01.2005 – World Pres Photo 2004 / Amsterdam
- 20.01.2005 – 27.02.2005 – Vladimir Ossif malarstwo [współpraca z Muzeum Krnov/Czechy]
- 23.07.2004 – 15.08.2004 – Sztuka bez granic – Sztuka Opolska w Holandii* [wystawa interdyscyplinarna w Hilversum [Holandia] Grzegorz Gajos, Krystyna Wołowska, Zbigniew Natkaniec, Aleksandra Janik, Maria Kupczak-Zajadacz, Wit Pichurski, Jolanta Golenia Mikusz, Halina Flegler, Magdalena Kucharska, Magdalena Hlawacz, Łucja Bagińska, Monika Kamińska, Bolesław Polnar, Beata Wewiórka oraz Tomasz Vetulani, Aleksandra Govers-Zielińska
- 05.11. 2004- 28.11.2004 – Muzeum Krnov Halina Flegler, Zbigniew Natkaniec*

2 października 2004 r. Waldemar Szweda, pracownik Działu Wydawnictw i Promocji i redaktor Wiadomości Uczelnianych odpowiedzialny za skład i łamanie, wstąpił w związek małżeński z Magdaleną Korzeniewską. Młodej parze życzymy szczęścia na nowej drodze życia.

Redakcja

Tomasz Gudzowaty – My Walk

„My Walk” to cykl fotografii, który zainaugurował w lutym 2004 roku działalność Yours Gallery. Na ekspozycję „My Walk” składają się zdjęcia z podróży Tomasa Gudzowatego w latach 1997–2002 (m.in. do Mongolii, Kenii, Botswany, Etiopii, Chin, na Filipiny).

Wystawa „My Walk” zawiera w większości nie prezentowane wcześniej i nie publikowane fotografie, choć znalazło się też kilka dobrze znanych prac, a są to m.in.: „Pierwsza lekcja zabijania” (pierwsze miejsce w kategorii „Nature and Environment” WPP 1999) oraz „Paradise Crossing” (drugie miejsce w kategorii „Nature and Environment” WPP 2000).

Informacje: www.gallery.yours.pl

W galerii Aneks i Intermedia zobaczyć można będzie następujące ekspozycje

- Magda Hlawacz malarstwo – 7.10.2004
- Lucilla Kłosowska – 6.11.2004
- Andrzej Hajewski architektura krajobrazu
Studenckie Targi Sztuki [Instytut Sztuki UO] –
15.12.2004
- Konkurs fotograficzny dla amatorów „4 pory roku
w Opolu”
- wystawy organizowane przez Galerię za granicą i wystawy zagraniczne

Wiadomości Uczelniane – miesięcznik informacyjny Politechniki Opolskiej. Rok XIV, nr 2(127), październik 2004 r.

Redaguje zespół: Elżbieta Ciechocińska – grafik, Małgorzata Kalinowska – korekta, Krzysztof Sławiński. Współpracownicy wydziałowi: Andrzej Słodziński (WB), Izabela Carewicz (WEiA), Jolanta Dembicka (WM), Tomasz Bohdan (WWFiF), Mirosława Szewczyk (WZiIP). Stale współpracują: Elżbieta Czaja, Urszula Mazur, Ewa Przystajko, Janusz Fijak, Sławoj Dubiel – zdjęcia, Krystyna Duda – redaktor naczelny, Waldemar Szweda – skład i łamanie.

Wydano w Oficynie Wydawniczej Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole. Druk: Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole. Redakcja: ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole, tel. 400 62 84, e-mail: oficyna@polo.po.opole.pl Zamówienie: 55/2004. Nakład 850 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania redakcyjnego nadesłanych tekstów.